

అం

శ్రీహయగ్రీవానమః

శ్రీమతేరామానుజాయనమః

శ్రీమతే నిగమాంత మహాదేశికాయనమః.

శ్రీగోపాలదేశికాన్తిక ప్రార్థనః

అఖలభువనరక్షా సాధనాయానతీర్థకుమారికలి
విలాసభావంతలిక్తాంశుజాలే । నిరుపధికరుణాబ్ధి మో
దచూడాగురౌ మేభవతుపరమభక్తిస్సర్వతంత్రస్సర్వత
ంత్రై ॥ ౧ ॥ అత్యున్నవాయకలశోదధిపూర్ణచంద్ర
శ్రీకృష్ణదేశికపితృవ్యక్తపైకపాత్రమ్ । శ్రీవత్సగూత్ర
పరగార్యవివృద్ధబాధం శ్రీకృష్ణదేశికమహాంశరణంప్ర
పద్యై ॥ ౨ ॥ వేదాంతలక్షణమునిం మమదేశికైర్వై
వేదాంతరక్షవచసం జగదేకభాగ్యమ్ । వేదాంతదేశిక
గిరామధిజీవనాక్తిం వేదాంత యుగ్మవిహృతిం శరణం
ప్రపద్యై ॥ ౩ ॥ శ్రీపాశ్చరాతరక్షోక్తేఃప్రపన్నా
నాంమహాత్మనామ్ । భగవత్పరిచర్యాయాఃకరీమస్సం
గృహ్యతేఽథునా ॥ ౪ ॥ * * * * *

బ్రాహ్మేమూహూతైసమ్ప్రీడై నిద్రాంపరి
త్యజ్యసప్తకృత్పారిర్హరిరితీశబ్దంకీర్తయతమెవ
తయశ్చోష్ణాయ ॥ ౧ ॥ గ్రహగ్రహైగజైర్వైరుపశిసరభ

సంతాన్వయమారుహ్యధావన్వాన్విఘ్నేర్తనాల్వభూషావ
 ననవరికరోమేఘగమ్భీరఘోషః । ఆవిభాగిహారథాక్షం
 శరమసిమభయం శక్తచాపౌనఖటౌహస్తైఃకౌమోదకీ
 మప్యవతుహరిరసావంహసాంసంహతేర్ముః ॥ ౧ ॥ ప్రా
 తస్తరామిభవభీతిమహర్తిశాన్వై నారాయణంగరుడ
 వాహనమజ్జనాభమ్ । గ్రహభిభూతమదనారణము
 క్షిప్తహేతుంచక్రాయుధంతరుణవారిజపత్రినేత్రమ్ ॥ ౨ ॥
 ప్రాతర్మమామిమనసావచసాచ మూర్ధ్నాపాదాఽపి
 న్దయుగళంపరమస్యపుంసః । నారాయణస్యనరకార్ణవ
 తారణస్యపారాయణప్రవణవిప్రవరాయణస్య ॥ ౩ ॥
 ప్రాతర్భజామిభజతామభయజగరంతంప్రాక్సర్వజన్త
 కృతశాపభయాపనుత్యై । యోగ్రహవక్త్రపతితా
 క్షిగజేన్ద్రఘోరశౌకపక్షిణాశనకరోద్ధృతశక్తచక్రః ॥
 శ్లోకత్రయమిదంపుణ్యం ప్రాతర్థాయయశపతేత్ ।
 లోకత్రయగురుస్తన్తైదద్యాదాత్మపదంహరిః ॥ ౪ ॥ ఇ
 తీహరిశబ్దార్థతయా వ్రసిద్ధంసమస్తపాపహరంభగవ
 స్తమసుసన్ధాయనిద్రాంతాచమనందక్షిణశ్రవణస్పర్శనం
 వాతదానీంశక్యం విధాయతస్మిన్నైవశయనీయ్యైః
 లహేయప్రత్యసీకకల్యాణైకతానస్వతరసమస్తవస్తువి
 లక్షణానస్తజ్జానానందైకస్వరూప । స్వాభిమతానురూ
 పైకరూపాచిన్ద్ర్యవిద్యాదుభృత నిత్యనిరవద్యనిరంతర

యాజ్ఞస్యసౌందర్యభాగద్య సౌకుమార్య లావణ్యయాన
 నాద్యనన్తగుణగణనిధివివరూప । వత్సల-స్వామి-సు
 శీల-సులభ-సర్వజ్ఞ-సర్వశక్త-పరమకారుణిక-కృతజ్ఞ-స్థి
 రపరిపూర్ణపరమోదార । ఏవంభూతమార్దవార్జవద్య
 నన్తకల్యాణగుణగణపరిపూర్ణ । సోప్వచితవివిధవిచిత్రా
 నన్తాశ్చర్యనిత్యనిరవద్య నిరతిశయసుగంధ నిరతిశయ
 సుఖస్పర్శ నిరతిశయాజ్ఞస్య కిరీటసుకుటచూడావతం
 నక మకరకుండలగై ॥ వెయహార కెయూర కటక
 శీ ॥ వత్సకౌస్తుభముక్తాదామోదరబద్ధనవీతామ్బరకా
 జ్జీగుణనూపురాద్యపరిమితవిద్యభూషణ । స్వాసురూ
 పాచిన్త్యశక్తిశక్తిచక్రగదాసింహాక్షాద్యసంఖ్యేయనిత్య
 నిరవద్యనిరతిశయకల్యాణదివ్యాయుధ । స్వాభిమతని
 త్యనిరవద్యసురూపస్వరూపరూప గుణవిభవైశ్వర్యశీ
 లాద్యనవధికాతిశయానజ్ఞేయకల్యాణగుణగణశ్రీవల్ల
 భ ॥ ఏవంభూతభూమినీలానాయక ॥ స్వచ్ఛద్రానువృత్తిస్వ
 రూపస్థితప్రవృత్తి భేదాశేష శేషతైకరూపనిత్యనిరవ
 ద్యనిరతిశయజ్ఞానకి ॥ యైశ్వర్యాద్యనన్తకల్యాణగుణ
 గణశేషశేషాశనగరుడప్రముఖ నానావిధానన్త పరిజ
 నపరిచారికాపరిచితచరణయుగళ । పరమయోగివాఙ్మ
 నసాపరిచ్ఛేద్యస్వరూపస్వభావవివిధవిచిత్రానన్తభో
 గ్యభోగోపకరణభాగస్థానసమృద్ధానన్తాశ్చర్యని

స్తమహావిభవ । అనన్తపరిమాణవైభవనిరసద్యనిరతి
 శయశ్రీవైకుంఠనాథ । నిఖిలజగదుదయ విభవలయలీల
 అనాలాచిత విశేషశేషలూకశరణ్య । ప్రణతార్తి
 హర । ఆశ్రితవాత్సల్యైకజలధి । అనవరతవిదిత ని
 ఖిలభూతజాతయోధాత్మ్య సత్యకామ । సత్యసంజు
 ల్ప । సకలైతరవిలక్షణ । అర్థకల్పక । ఆపత్సఖ । శ్రీమ
 న్నాగాయణ । అణుపరిమాణత్వ దేహేంద్రియాది
 విలక్షణత్వజ్ఞానానందస్వరూపాహుత్వదేకశేషః । త్వ
 దేకనియామ్యః । త్వదేకాధారః । త్వదేకశరణః ।
 త్వదేకప్రాప్యకశ్చస్తీతి పూర్వరాత్యనుసంహితప్ర
 కారేణానుసంధాయ ॥ * * * * *

భగవానైవస్వనియామ్య స్వరూపస్థితిప్రవృ
 త్తి స్వశేషతైకరసాన మయా స్వకీయైశ్చపకరణై
 స్స్విగాఢనైకప్రయోజనాయపరమపురుషస్వరూపశేషీ
 స్వశేషభూతం యోగంకారితవానితిసాత్వికత్యాగం
 కృత్వా । కృతఞ్చకరిష్యామీతి భగవన్నిత్యేన—భగవ
 త్ప్రీత్యర్థేన మహావిభూతిచాతురాత్మ్యభగవద్వా
 సుదేవపాదారవిస్తార్చనయోగైరభగవత్కర్తృణాభ
 గవాన్ప్రియతాంవాసుదేవభితియోగంసమాపయేత్ ॥

—శ్రీఅథాభిగమనమ్.శ్రీ—

॥ శ్లో ॥ ఉత్థాయ శయనై తస్మిన్నాసీనో నియ

తేస్త్రియః । త్రస్తనిర్విణ్ణహృదయోవ్యర్థఃపీత్యగతంవ
యః॥౧॥తావత్రయేణచాక్రాన్తస్తీవ్రేణాధ్యాత్మికాది
నాదావజేనాగ్నినాలీఘాధామ్యన్నివననెకృగః॥౨॥
సంసారవాగురాన్తస్థోలూనపక్ష్యవాణ్ణజః! అవశ్యన్ని
ర్గమోపాయమాగామిష్యపిజన్తసు ॥ ౩ ॥ అకార్యై
రతిభీభతైః క్రియమాణైఃకృతైరపి । లజ్జితశ్చవిషణ్ణ
శ్చస్త్యమాణైస్సర్వకర్మభిః ॥ ౪ ॥ అవినీతమత్యైర్హ
మనస్సుణగణాకరమ్ । అవధార్య స్వమాత్మానమదిదా
ద్యశుభాశ్రయమ్ ॥ ౫ ॥ దహ్యమానైస్తనాన్తస్థౌ
విస్ఫుటన్నివ కీటకః । అలబ్ధనిర్గమస్తిష్ఠన్త్యక్త్యైమరణజ
న్తనాః ॥ ౬ ॥ విహ్వలశ్చ విషణ్ణశ్చ విమృశన్న్వా
మిమాం దశామ్ । చిన్తయన్ప్రళయంచేమమాచర
న్ప్రియమాత్మనః ॥ ౭ ॥ సంసారవక్రమారోప్య
బలిభిఃకర్మరజ్జుభిః । కాలేనాకృష్యమాణస్యజగ్గమస్థా
వరాత్మనః ॥ ౮ ॥ అహో మేమమతీయాణానిష్క
లాజన్తసన్తతః । అనారాధితగోవిన్దచరణాంబురుహ
ద్వయా ॥ ౯ ॥ అనాస్వాదితసర్కరైర్జ్ఞానభక్తిసు
ధారసా । అదృష్టానన్తసంసారసాగరొత్తరణప్లవా॥౧౦॥
శ్రీస్త్రుత్యనితాశేవసమాచారపరాఙ్ముఖే । అనుపా
సితసద్వృద్ధా స్వీకృతాసత్సమాగమా ॥ ౧౧ ॥ అస
మ్పాదితశిశూమాగుర్వాచార్యపితృవంద్యపి । త్యక్తవ

ర్ణసమాచారా భ్రష్టావై దికవత్సకానః ॥ ౧౨ ॥ నిజకర్మ
 జడేవాదిదేహాధ్యస్తాత్మభావనా । తద్భావనానుగో
 ద్భూతసుఖదుఃఖస్యనస్థిః ॥ ౧౩ ॥ అనుద్భూతస్వ
 యాథాత్మ్యజ్ఞానజోత్తమనిర్వృతిః । పశువత్ప్రకృ
 తైరేవ గుణైరధికనిర్వృతా ॥ ౧౪ ॥ నధర్మనిష్ఠా
 నాత్మజ్ఞానాపిభక్తియుతాహరౌ । నోద్యుక్తాభక్తి
 హీనత్వాత్త్రియాస్వర్చనాదిషు ॥ ౧౫ ॥ కిర్మ
 భిఃపుణ్యపాపాత్యైరవిద్యాపరనామభిః । ధూమైరివా
 ల్చిరాగ్నైయం జ్ఞానమావృశ్య దెహినః ॥ ౧౬ ॥
 భూషయిత్వా స్వకం దేహం శబ్దాద్యైస్సావ్యశ్రయై
 ర్గుణైః । దర్శయిత్వా స్వసౌందర్యమాత్మనః క్షమాన
 యా ॥ ౧౭ ॥ నిరస్తాతిశయాన్లీదసుఖభావైకలక్షణం సం
 ఛాద్య స్వగుణైరేవ స్వరూపంపరమాత్మనః ॥ ౧౮ ॥ గుణ
 మయ్యాప్రకృత్యాఖ్యైభగవద్వాయయానయా । స్వప్నం
 వీనానస్తజీవకృతకర్తానురూపతః ॥ ౧౯ ॥ గుణ
 త్రయశాశ్రయానస్త విచిత్రపరిణామయా । అతిదు
 స్తరయాదేవ ప్రపత్తిరహితాత్మభిః ॥ ౨౦ ॥ ప్రళా
 భ్యమానాసతతం తయైవాత్యంతనిర్వృతా । అజానతీ
 తుస్వసీతం మూకస్వప్నానుకారిణీ ॥ ౨౧ ॥ నిష్పానీ
 యే నిరాలస్యై నిశ్చాయనిరపాశ్రయై । బ్రాహ్మీయ
 స్యశుభే మార్గై యమస్య సదనంప్రీతి ॥ ౨౨ ॥ గచ్ఛ

తొమెనహాయస్య వర్ధయస్తీభయంమహత్ | అతితా
 పినదైవైషా తిష్ఠతీవపురొమమ || ౨౩ || గతాయాస్తీ
 దృశం రూపం వర్తమానేపిజన్మని | తయైవ సుమ
 హానాగ్లా గతఃక్షణభవాల్పకః || ౨౪ || అలభ్యసు
 ఖనంస్పర్శసుకృతాఘాఘనిర్వృతిః | వినైఃసహరిపా
 దార్చమహాపశ్యతపమే || ౨౫ || కీం కరిష్యామి
 పదయోర్నిపతిష్యామి కస్యను | దుస్తరాంచద్దశామే
 తాం కథయిష్యామి కస్యవా || ౨౬ || ఇతి నిర్విణ్ణౌ
 భూత్వా || ఇతఃపార్థ వ్యమహం తావద్యావజ్జీవంశ్రీ
 యశ్శ్రియః | పదయోరర్చనాం కర్తం యతమానస్స
 మాహితః || ౨౭ || అభిగచ్ఛన్స్తరిం ప్రాతఃపశ్చాద్ద్రీవ్యా
 ణిజార్జయన్ || అర్చయంశ్చతతొదేవం తతొమన్త్రా
 స్తవన్నపి || ౨౮ || ధ్యాయన్నపి పరం దేవం కాలే
 ఘాతైషుపశ్చను | వర్తమానస్సదాచైవం పాశ్చశా
 లికవత్త్వనా || ౨౯ || స్వార్జితైర్గర్భపుష్పదైవశ్శుభైశ్శ
 క్త్యనుసారతః | ఆరాధయన్స్తరిం భక్త్యా గమయిష్యా
 మివాసరాన్ || ౩౦ || ఇతి సాత్త్వికభృతిమవలన్బుధ్య—
 కృతం చకరిష్యామిభగవన్నిత్యేన భగవత్ప్రీత్యర్థేన మ
 హావిఘాతాచాతురాత్మ్యభగవద్వాసుదేవ పాదారవి
 న్దాగ్చనెన అనెన అభిగమనెన భగవత్కర్తృణా భగవ
 న్తంవాసుదేవమర్చయిష్యామిభగవతో బలెన—భగ

వతావాసుదేవస్యైత్యనుసంధాయ. || భగవానెవ—ర
సేన మయాస్వకేయైశ్చపకరజైస్వా రాధనైకప్రయో
జనాయ పరమపురుషస్సర్వశేషీస్వశేషభూతమిదమ
భిగమనాఖ్యం కర్తృకారయతీత్యనుసంధానరూపం సా
త్వికత్వాగంకృత్యా || కరిష్యమాణకైజ్జగర్వప్రతిబంధక
నివృత్తిర్థం || శ్లో || ఏతత్క్రియావిరోధీనిప్రాచీనాన్యశు
భానిమే | కర్తాణ్యనంతాన్యచ్ఛేద్యాన్యనాదీన్యశుదీన్యపే ||
స్వయేన కృతయా దేవో వినాశ్యాస్తన్ననారథాః |
పూరయత్ప్వతి సహస్రార్థ్య మన్త్రమేతముదరయేత్ ||
ఇత్యుక్తక్రమేణ || శ్లో || త్వయ్యారాధనకామోయంవ్ర
తం చరితుమిచ్ఛతి | సజ్జల్పసిద్ధ్యైభగవద్భూరయా
స్య మనారథాః || ౨ || ఇతి మన్తేరిత సదాచార్య
పచ్చిష్టేన ప్రతిబంధకనివృత్తిం సహస్రార్థ్య || నిర్విఘ్న
కైజ్జగర్వహేతుభూతం భగవత్ప్రసాదసిద్ధ్యర్థం భ
గవంతం ధ్యాతుకామస్తదర్థం స్వాచార్యప్రభృతిభ
గవత్పర్యంతగురుపరమ్పరాప్రపదనపూర్వకం భగ
వంతం ప్రసద్యాఖిలహేయేశ్యాదినా పూర్వోక్తప్ర
కారేణ భగవంతం ధ్యాత్వా || సవ్యం పాదమిత్యుక్త
రూపేణవా ధ్యాత్వా || శ్లో || ఓన్నమో వాసుదేవాయ
నమస్సజ్జగద్గణాయతే | ప్రహ్యమ్నాయ నమస్తుభ్య
మనిరుద్ధాయతే నమః || ౧ || నమోనమః కేశవాయ

నమో నారాయణాయచ । మాధవాయ నమశ్చై
 ప గోవిందాయ నమస్తతః ॥ ౨ ॥ విష్ణవేళ నమస్తు
 భ్యం నమస్తై మధుసూదన । నమస్త్రివిక్రమా
 యాధవామనాయ నమస్తతః ॥ ౩ ॥ శ్రీధరాయ న
 మస్తస్తై హృషీకేశాయ ఓన్నహః । నమస్తై పర్వ నా
 భాయ నమోదామోదరాయచ ॥ ౪ ॥ నమస్తై మీన
 రూపాయ కమతాయ నమోనమః । నమోస్త్యాదివ
 రాహాయ నారసింహాయతే నమః ॥ ౫ ॥ నమోవా
 మనరూపాయ నమోరామాయతే నమః । కుతార
 జ్యాహలాస్త్రాయ నమఃకృష్ణాయవెభసే । కలిగవి
 ష్ణోనమస్తుభ్యం సర్వం సప్రణవంస్తురేత్ ॥ ఇతిపార
 మేశ్వరోక్తప్రకారేణ సజీకర్త్య । ఓంశ్రియోనమః ।
 ఓం భూమ్యోనమః । ఓం నీళాయోనమః । ఇత్యాది
 క్రమేణ దేవ్యాదీనన్యైశ్చ సజీకర్త్య ॥ సత్సన్దా
 దితి క్లోకద్వయమపి సజీకర్త్య । పూర్వాచార్యప్ర
 ణీతస్త్రాణ్యపి శ్రుత్వా తామపిహర్షజనకేనోచ్చైస్వ
 రేణ సజీకర్త్య । తతాహలోచితస్వయాది మన్త్రజ
 పం పశ్చినుయానుకర్తవ్యవేదాభ్యానం కుర్యాత్ । త
 త సన్ధ్యాయా మాస నౌమియా ॥ స్తో ॥ సన్ధాతృ
 త్వేన సర్వేషాం సన్ధ్యేతి పరికీర్తితం । భగవంతమునా
 సితం జగమిష్యశ్చీహరిన్వరిన్వరిరితి కీర్తయన్ తల్పా

మథాయ నమః క్షితిధరామైతి మస్త్రీణ క్షితిధరం
 మహావరాహమనుభూయన్ వామపాదం భూషా
 విన్వస్యశ్లో॥నమోస్తుప్రియదత్తాయై తుభ్యం దేవివసు
 స్థరే । త్వంమాతాసర్వలూకానాం పాదస్పర్శంతుమ
 స్వమే । ఇతిభువం ప్రపద్య పదక్రమానుర్విత్ ॥
 విష్ణోఃక్ర మోస్యభిమాతహాగాయత్రేణ వృన్దసాప
 థివీమనువిక్ర మే నిగ్భక్తస్సయంద్విష్టేవిష్టే క్రిమో
 తాత్యేవాక్రామామి । ద్విష్టఇతిపాదెద్రియాధిదై
 వతం త్రివిక్రమంధ్యాఠాత్ । ఎవసన్ధ్యాపూర్వకాల
 కర్తవ్యక్రమః॥ * * * *

తతస్సాన్నివీయ తిలదర్భవస్త్రుదృష్టాదృష్టా
 ర్థం స్నానోపకరణం సర్వంపవృత్తతమస్తిరొహిత
 దుష్టజన్తుపలాయనార్థంనిర్గమమార్గంసంశ్చాల్యకేశవమ
 సుధ్యాయన్ సజ్జీర్తయన్ గృహనిర్గత్య శుద్ధచేతే
 నిక్షిప్త స్నానోపకరణస్సాన్విత గ్రహాదిభ్యోనైఋత
 త్యాం దిశిద్విక్రమపాతప్రమితాం భువమతిక్రమ్య
 ఫాలకృష్ణవర్ణితాదివ్యతిరిక్తపరిశుద్ధ దేశాన్మృదమాదా
 యశాచస్థలెయత్రోక్తవిద్వానిధాయ ॥ తతోమూర్తీ
 పురీషాదికుర్యాత్ ॥ నిఋతింగతః॥ శ్లో॥ కృత్వా
 యజ్ఞోపవీశన్తు కర్ణైసన్యాజ్జీవీతకమ్ । మలమూత్రం
 త్యజేద్విప్రశ్శిరః ప్రావృణ్య వాససా ॥ ౧ ॥ ఉదమ్బు

భోదివాసస్థ్యం రాత్రోచేదక్షిణాముఖః । అయాజ్ఞే
యైస్త ప్రతేహ్నిమిం సశ్చాద్యోదస్తవస్తుధృత్ ॥ ౨ ॥
స్త్రీసనాచ్ఛ్వసరహితోవిణ్వాత్రైవిస్యజేద్ద్విజః । సస్య
గరైబిలెతోయ పాషాణేతులసీవనె ॥ ౩ ॥ వృక్షమూ
లెదర్భమూలె శాడ్యలె జననంసది । దేవాలయెతత్స
మీప దేవోద్యానెఽనిలాన్తికె ॥ ౪ ॥ స్త్రీసన్నిధౌమ
హాకూపె తటాకె పర్వతేశుచా । పురీషగరైవాప్య
దౌ శ్తశానెతు గృహాగ్నే ॥ ౫ ॥ గృహారామెనదీతీ
రె గోష్ఠేభన్తనివత్కని । ఊషరేఫాలకృష్టేచ ఛా
యాయామగ్నిసన్నిధౌ ॥ ౬ ॥ ఎతేషునాత్స్యజేన్ని
త్యం మలమూత్రైద్విజౌత్తమః । ఇత్యాదినిషిద్ధప్రదే
శ వ్యతిగత్ప్రదేశె దక్షిణకర్ణనిక్షిప్తబ్రహ్మసూత్రః । ది
వాసస్థ్యయోశ్చోదజ్ముఖః । రాత్రోదక్షిణాముఖః ।
సావృతశిరాః పిహితాననశ్చ భూమిమయాజ్ఞేయత్ప
ణాదినా ప్రచ్ఛాద్య దేవాలయ నదీ గోబ్రాహ్మణాగ్ని
వాయుశ్వత్థాద్యనభిముఖో మానాదినియమయక్త
వామ హస్తైనమెహనంగృహీత్వా విణ్వాత్రై విసర్జనం
కృత్వాఽయాజ్ఞేయకాష్ఠాదినా పురీషలెపనంవామహ
స్తేనినిహృత్యదక్షిణేనహస్తైనపూర్వస్థాపితమృదం గృ
హీత్వా కౌచస్థలంగత్వా గుదలిక్త పాదహస్తకౌచా
ర్థంపూర్వస్థాపితాంతదాస్థాపితాంవా మృదం చతు

ధౌవిభజ్యస్తాపయిత్వా । ఉదబ్జుభిఃపరిచారకేనోధృ
 తజలప్రియైఃపపూర్వకం శౌచం కుర్యాత్ ॥ మూత్ర
 పురీషయోద్యుగపత్ప్రసృతైఃపురీషస్య ప్రభుఃకంక్రమే
 నిప్రవృత్తాయథాక్రమం శౌచం కుర్యాత్ ॥ అత్ర
 విఙ్గూత్రయోస్సాహిత్యే పణ్చస్త్రీకాభిశ్చాత్ర శౌ
 చంకుర్యాత్ । పఞ్చదశభిద్వాదశభిర్వాదశభిర్వాగు
 దశౌచం కుర్యాత్ ॥ గునలిక్ష్గాన్యతరశౌచానంతరం
 పఞ్చపణ్చస్త్రీకాభిర్వామహస్తం ప్రత్యేశ్యానంత
 రం శౌచంకుర్యాత్ ॥ మూత్రశౌచేఆద్రాగ్రిమలకనూ
 త్రవృత్తికాః । గుదశౌచే ప్రథమామృత్తికాప్రసృ
 తిమాత్రా । ద్వితీయాశ్చ తదర్థప్రమాణాః । ఇతరాస్తు
 ఆద్రాగ్రిమలక ద్విగుణాస్తశ్చమావా । సర్వత్రగుదలి
 క్ష్కశౌచేషు ప్రతిమృత్తికమంతరాంతరావామహస్తం
 ముజ్జలాభ్యాం ప్రత్యేశయేత్ । కట్యాదౌమలసన్న
 ధశఙ్గాయాం సప్తమృత్తికాదేయాః । సర్వత్రశౌ
 చే వామహస్తముభయజాన్వన్తర్దక్షిణఞ్చ దక్షిణజా
 నుబహిః పగ్భాత్ । ఉత్థాయవామందశభిఃపాదౌప్ర
 త్యేకంసప్తభిస్సహకరౌదశభిస్సప్తభిర్వా శోధయేత్ ॥
 మూత్రమాత్రప్రసృతైః పఞ్చభిస్త్రీభిర్వాల్లికశౌ
 చంకుర్యాత్ । పఞ్చవామహస్తైఃపాదయోశ్చస్రాస్రా
 దౌదేయాః । ఇదమహాశ్శౌచమ్ । అహశ్శౌచాపేక్ష

యారాత్రావర్ధంపథిపాదః । స్త్రీణామర్ధంబ్రహ్మచా
 రిణో ద్విగుణమ్ । వనస్థయత్యోశ్చతుర్గుణమ్ ॥ య
 థాశక్త్యాతురస్య ॥ ఎవం ధర్మశాస్త్రాద్ద్యుక్తస్వవర్ణా
 శ్రమాచారవ్యవస్థాద్యనుగుణదృష్టార్థమృత్సంఖ్యోన్యన్య
 పరిమాణాదినియమాత్ । గన్ధలేపక్షయకరమర్చః । పీ
 ఠారహితం శౌచం కుర్యాత్ । వాపీకూపతటాకా
 డౌ బాహ్యదేశాన్మృదం నాహరేత్ । మణిబద్ధాత్పర
 తోజలె మృత్తికాం గృహీత్వా శౌచం కుర్యాత్ । జ
 లస్యారత్నిమాత్రాత్పరతస్థలె స్థిత్యా శౌచం కుర్యా
 త్ । తతః మూత్రై చతురప్తావాపురీషైః ప్తే దాప్సి
 దశవావామభాగైః సీసోగం డూషానకృత్వా లన్తర్జ్వా
 నుగతకరయుక్తః స్వసూత్రసంహితాద్యుక్తప్రకా
 రేణ విష్ణుత్వోత్సర్జనేతత్రాయమిత్యుక్తరీత్యామూ
 త్రపురీషాత్సర్జనే త్రిరాచమ్యద్విఃపురీషే త్త్రిర్వాచ
 మ్యుచివమనద్వయపూర్వకం ॥ శ్లో ॥ షాడశాంశులదీప్యేత్
 స్తువక్రగ్రద్ధివివర్జితైః । అరగన్యగ్రాధఖదిరకగజ్జకకుభా
 దయః ॥ శిరీషాచుమ్బరాశ్వశ్శేషతుదర్భాశ్చవైణవాః ।
 ఇత్యుక్తలక్షణానిదంతకాస్తానిసన్నిచ్ఛన్తోదైవతేనశ్లో ॥
 ఆయుర్బలం యశోవర్చః ప్రజాః పశువసూనిచ । బ్ర
 హ్మప్రజ్ఞాఞ్చమేధాఞ్చత్వన్నోదేహివనస్పతే ॥ ఇ
 తిమన్త్రైణాభిమృశ్య గృహీయాత్ । కాస్తాలాభేకా

స్థనిషేధతథిషుచ తత్తత్ప్రసంత్పణంవా ఏకాదశ్య
 మావాస్యయోశ్చ జమ్బూష్ణక్షౌమ్రప్రణ్ణాన్యైవగృహ్ణీ
 యాత్ | నాన్యత్ | ఆయుర్బలమితిమన్త్రైణగృహ్ణీత్వాతే
 నైవమన్త్రైణావకుణ్ఠితశిరాఃభౌజనే యావంతానియమా
 స్తావన్నియమసహితోదంతధావనంకుర్యాత్ | జిహ్వ
 నిగ్లేఖనంచ కృత్వా దంతకాష్ఠం ప్రక్షౌశ్య నిఋఋ
 త్యాం దిశి శుద్ధదేశే నిరస్య షోడశగంఢూషానగ్ర
 త్వా | దంతధావనాసమ్భవే ద్వాదశగంఢూషానగ్ర
 త్వా ద్విరాచమ్య తతోభగవద్భాగవతాధిష్ఠితం తీర్థం
 గత్వా తీరం సంశౌధ్య మృద్వారిభిస్సుప్రక్షౌళితపా
 ణిపాదః | స మాచమ్య | త్రిఃప్రాణానాయమ్యగుగుపర
 మ్మరాస్తరణపూర్వకం || స్వశేషభూతేనమయా—స్వ
 యమ్ || హరిః ఓం తత్ శ్రీగోవిందైత్యాద్యస్యాం శు
 భతిథౌ శ్రీమన్నారాయణప్రీత్యర్థం కర్తవ్యతాసిద్ధ్య
 ర్థం తీర్థైనద్యాంవా | ప్రాతస్నానం కరిష్య ఇతి సజగ్ర
 ల్ప్య | అస్త్రాభిమృష్టకాష్ఠాదినా మూలమన్త్రైణశు
 ద్ధదేశాత్ మృదమాదాయ ద్విధావిభజ్య తీరే | ని
 ధాయాఽభ్యుక్ష్య | ఏకేహధికేనభాగేనదేహం స
 ర్వతః ప్రక్షౌశ్య | నిమజ్జ్యోత్తీర్ణాచమ్యాసీనౌ భ
 గవంతం ధ్యాయన్ మూలమన్త్రైణ ప్రాణాయామ
 త్రయం కృత్వా | అన్యంమృద్భాగమాదాయ | దక్షి

నిపాణినావామపాణితలస్యాదౌమధ్యేఽన్యైచ త్రి
 ధా కృత్వా పృథక్పృథక్సమ్ప్రీక్ష్య | మూలమ
 నైశాభిమన్యత్రావిమభాగేనాఽవాహ్యమానగజ్ఞా
 యాః పీతమన్తర్వారిణి కల్పయిత్యామభ్యమేన ద
 శదిగ్బన్ధనమస్త్రమన్త్రేణ సజ్జోఛటనం కృత్వాస్నా
 నవిఘ్నకరానిర్వరస్యాన్తిమేన భాగేన పాణిభ్యాం
 మూలమన్త్రేణ స్వగాత్రమనులిప్య జలం ప్రవిశ్య
 కల్పితశీతే || శ్లో || ఆవాహయామి త్వాం దేవిస్నా
 నార్థమిహనుద్ధరి | ఏహి గజ్ఞే నమస్తుభ్యం సర్వతీర్థ
 సమన్వితే || ఇత్యుదకాజ్ఞులినా గజ్ఞామావాహోయద
 కాజ్ఞులినూదాయ || శ్లో || విష్ణువామపదాఙ్గుష్ఠ నఖ
 సాగ్రీతోవినిస్సృతైతద్భక్తివిఘ్నరూపాత్త్వంగజ్ఞేమాం
 మోచయేనసః || ఇత్యుక్త్వాఉదకాజ్ఞులిందత్వామూ
 లమన్త్రేణ స్వాత్మానంప్రీక్ష్య | పరిషేచ్య నిమగ్నో
 భగవత్పదారవిద్దన్యస్తశిగస్కాయావచ్ఛక్తిమూల
 మన్త్రం జపిత్యా ఆదిత్యమణ్డలస్థం హరిం ధ్యా
 త్వా అభవీక్ష్య | ఉత్తీర్య దక్షిణపాదం జలె వా
 మపాదంస్థలెనిధాయాఽసీనోద్విరాచమ్య తీరస్థోవ
 స్త్రఖణ్డైర్వయేనశిరోఙ్గుచ్ఛసమ్ప్రజ్య | వ్యాహృతీభిః ||
 శుచీవోహవ్యా — పావకాశ్చతిమన్త్రేణశుభం
 వాసః ప్రీక్ష్య—దేవస్యత్వా—ఆదదఇత్యాదా

య ॥ ఉడుత్యంజాణవెదనం—సూర్యం—ఇత్యాది
 దిత్వా యప్రిదర్శ్యతవహూతగ్—అరాత్యమః—అవ
 హస్తీవితన్వానా—శ్రీయమావహా । ఇత్యుచ్చార్యః॥
 ఉపవీతం నివీతం కర్ణైనిధాయ కౌపీనం ధృశ్యా జ
 ఙ్గేమృదానంశోధ్య హస్తా ప్రత్యాశ్య ॥ వస్త్రం ధృ
 త్వా ఉత్తరీయమపి ధృత్వా మన్త్రస్మానంకుర్యా
 త్ ॥ స్నానవస్త్రం నిష్పీడ్యస్వపార్శ్వే నిక్షిపెనృ
 పురతః । వక్ష్యమాణప్రకారేణోర్ధ్వపుంజ్జగిధారణా
 దికుర్యాత్ ॥ అథ ధర్మశాస్త్రక్రీకృత్సానవిధిః ప్ర
 సంగాల్లిఖ్యతే ॥ పాదప్రత్యాశనసంకుల్పంతం పూ
 ర్వవత్కృత్వా ॥ శ్లో ॥ సమస్తజగదాధార శక్తచక్ర
 గదాధర । దేవ దేహీమమానుజ్ఞాం యుష్మత్కీర్ణనిమే
 వణే ॥ ఇతి భగవన్తమనుజ్ఞాప్య । జలం ప్రవిశ్యతేర్షి
 మజ్జ్యఉడుత్తమం—స్యామ—అస్కంభాద్యాం - వ
 తాని ॥ యతిగ్రంచేదం—రీరిషః—కితవాసా—ప్రి
 యాసః॥ అవ తేహేహావరుణ -కృతాని—తత్త్వాయా
 మి—ప్రమోషిః ॥ ఇతి వరుణసూక్తం జపిత్యా ॥
 హిరణ్యశృంగమితి ద్వాభ్యామవగాహ్య । సుమిత్రానతి
 ప ఓషధయసన్ద్విత్యాత్తానమభిషేచ్య ॥ దుష్కృతా
 స్తస్మై భూయాసుః—ద్విష్కః॥ ఇతజలంహస్తాభ్యాంతీరే
 త్రిఃనిక్షిప్య । నమోగ్నయే—అధ్యైఇతి తీర్థాధిపే

వతం శ్రీపతింప్రణమ్య ॥ యదపాం కూరం—గచ్ఛ
తాదితిజలస్థా మేధ్యాంశం దక్షిణతొనిరస్య ॥ అత్యా
శనాత్—సలోకతామితిఋగ్భ్యం తాయం త్రిరా
లోఽద్య హస్తాయామప్రమాణం చతురశ్రిం తీర్థపీఠంస
మాలిఖ్యతత్రఅవాహయామిత్వాం—సమన్వితేఇతిగ
క్లాముడకాజ్జులినాఽవాహ్యం॥ విష్ణుపాదాబ్జసంభూ
తే గక్లేత్రిపథగామిని । ధర్మప్రదేతి విఖ్యాతే పాపం
మేహరజాహ్నువి॥ఇతి గక్లాం సమాప్తిర్ధ్య విష్ణువామ
పాదాంగుష్ఠావనసత్పత్యదకాజ్జులినాఽర్ఘ్యం దత్వా
శ్లో ॥ నస్దినీ నశినీ సీతా మాలతీచ మలాపహా । వి
ష్ణుపాదాబ్జసంభూతాగక్లాత్రిపథగామినీ ॥ భాగీర
థీ భోగవతీ జాహ్నువీ త్రిదశైశ్వరీ । ద్వాదశైతాని
నామాని యత్రయత్ర జలాశయే ॥ స్నానకాలేపతే
న్నిత్యం తత్రతత్ర వసామ్యహమ్ । ఇతి ద్వాదశగ
క్లానామాని సజీర్త్య ॥ శ్లో ॥ గక్లేచయమునైచైవ
గౌదావరి సరస్వతి । నర్మదే సింధుకావేరి జలెష్టా న
న్నిధిం కురు ॥ ఇతిసాన్నిధ్యంసంప్రాప్తిర్ధ్య ఇమమైగ
క్లేయమునె—మయా ॥ ఇతి పుణ్యతీర్థా సంస్మృ
త్య ॥ శ్లో ॥ పుష్కరాద్యాని తీర్థాని గక్లాద్యాస్సరి
తస్తథా । ఆగచ్ఛస్తుమహాభాగా స్నానకాలేనదా
మను ॥ ఇత్యుక్త్వా ॥ ఆపొఅస్మా—ఏమీతి ॥ నిమ

జ్యోత్సాత్వా ॥ ఆపాహిస్తాఇతి తిస్సభిర్ద్విరణ్యవగ్దాఇ
 తిచతస్సభిః|పవమానానువాకెనచ|పోక్ష్య |అఘమర్ష
 ణ సూక్తస్యాఘమర్షణఋషిః॥అనుష్టుప్భవః ॥ భా
 వవ్రతాదెవతా | జపేవినియోగః ॥ తీర్థానిమజ్జః|ఋ
 తంచేతి | షడ్వాక్యంద్వాదశఅష్టావాత్రిర్వాయథాశ
 క్త్యావృత్య|భగవంతంశ్రీమన్నారాయణం ధ్యాత్వా|త
 త్పదాజ్ఞాన్నివతితాంస్వమూర్ధ్నిగచ్ఛాంధ్యాత్వా త
 యాబాహ్యమాభ్యంతరంమలంసంత్రాశ్యయత్ప్రథివ్యా
 గౌరజస్వ—సంశాధి॥ఇత్యజ్ఞులినాజలంగృహీత్వాశిరస్య
 భిషించ్య॥ ఆర్ద్రంజవలత—స్వాహా॥ఇతిజలంపీతా ॥అ
 కార్యకార్యవకీర్ణ—అఘమర్షణఇతిద్వాభ్యాం ॥ పో
 త్యోచమ్య ॥ యథావిధిస్నానాశ్చదేవర్షిపితృతర్పణం
 కృత్వా|వామంపదంస్థలె|దక్షిణంజలేనిధాయాఽసీనో
 ద్విరాచమ్య వస్త్రఖణ్డాభ్యాంశిరోక్లృచ్చ|ప్రత్యే
 కంసమృజ్య | పూర్వవత్ వస్త్రపరిధానాదికృతాద్వి
 రాచమ్య|స్నానవస్త్రంనివీత్యమన్త్రీకం ॥క్లో॥ఉచ్చిష్ట
 భాగినోదాసాఃయమృతాస్తైత్వమన్త్రీకం|తృప్యన్తుతను
 తాంప్రాప్తామమసబద్ధినామృతాః|ఇతిమన్త్రేణవా॥ చ
 తుర్గుణీకృత్యనిష్వీడ్యమణిబద్ధేనిధాయ|ఉపవీతీ|ద్విరా
 చమేత్ | ఉష్ణాదకాఽప్రతిషిద్ధది నెఘ్నశక్తశ్చైమ
 జ్ఞాదకెనస్నాయాత్ ఉపహతశ్చైన్నోష్ణాదకెన స్నా

యాత్ । వా రుణస్నానాఽ శక్తౌ అశేరసః స్నా
యాత్ । తదశక్తౌ కాపిలస్నానమ్ । క్లో ॥ ఆసీనః పునరప్యే
వంమన్త్రీస్నానం సమాచరేత్ । జపం పవిత్రం మన్తం
స్వం ప్రాణాయామ సమన్వితమ్ ॥ అసంఖ్యేయా శుచిస్స
ర్థందూషితైర్బాహ్యవారిభిః । స్నాతస్యాపిభవేదేత
త్సానమన్యస్యకీంపునః ॥ ఇతి వజ్రీవంశేశ్వరౌక్తం మూ
లమన్త్రీప్రాణాయామజపరూపమన్త్రస్నానమ్ ॥ శం
నతపస్తుద్రుచదా । ఆసాహిస్తా । అఘమర్షణమ్ । ఇ
త్యుక్తమన్తైః సానం వా । క్లో ॥ ముఖం కరద్వయోపే
తం పాదౌ కటితటావధి ॥ ఇత్యుక్తపంచోక్తస్నానంతత్త
చ్చాస్త్రాక్తం పార్థివం హయవ్యంభవ్యం । స్నానం । క్లో ॥ ఖ
స్థితం పుణ్డరీకాక్షం మన్తమూర్తిం హరిం స్మరేత్ । అ
నంతాదిత్యసంకాశం వాసుదేవం చతుర్భుజమ్ ॥ శక్త్యచ
క్రగదాపద్మధారిణం వనమాలినమ్ । కేయూరహాతిణః
దేవంసువర్ణమకుటోజ్వలమ్ ॥ ధ్వజవజ్రాంకుశాలత్య
పాదపద్మంసునిర్మలమ్ । తత్సాదౌదకజాంగక్షాం నిపత
స్తీంస్వమూర్ధని ॥ చింతయేద్భ్రీష్రురధైః ప్రవిశేస్తీంస్వ
కాంతనుమ్ ॥ తయానంతాశయేత్సర్వం బాహ్యమా
భ్యంతరం మలం । తత్ప్రణాద్విరజామర్యోజాయతేస్స
టికోపమః । ఇదం మానసికం స్నానం మన్తాచ్ఛతగు
ణం స్మృతమ్ ॥ ఇత్యుక్తమానసికస్నానమత్యైతాని య

ధానమృతం కృత్వాఽస్త్రమస్త్రైః వామపాణితలం
 సంశోధ్యప్రణవేనమృదంసిధాయగర్హద్యారతి | శ్వేత
 మృతైఃచనంకృత్వాఽస్త్రమస్త్రైః దశసుచిత్తురత్తాం
 కృత్వా ప్రణవేనసప్తిశం కృత్వామూలమస్త్రైః కాభి
 మస్త్యగ్రియథాసప్తమదాయంసృసింహబీజంవిలిఖ్య ||
 ఓం భగవాన్పవిత్రం వాసుదేవఃపవిత్రగీతధారగీ స
 హస్రధారమపరిమితధార హరిష్టమచ్యుతమచ్ఛిద్రమన
 న్తమక్షయ్యమవ్యయంపరమం పవిత్రంభగవాన్వాసు
 దేవఃపునాతు || ఇతితీర్థంనిస్రావ్యతర్జన్యామృదంజలై
 శ్చైకీకృత్యభగవత్పాదయుగళం స్తుత్వా || విష్ణోర్ముకం
 వీర్యాణి—త్రైదోరుగాయ | ఇతిమస్త్రైఃపక్షోచ్ఛపనిష
 న్తంత్రై గ్రిహ్యాలమస్త్రైః కాభిమస్త్యగ్రి | ద్వాదశాక్ష
 కణైఃప్రసంప్రార్థ్య | విష్ణోరరాటమసీత్యాదిభిస్స
 ప్తభిర్వైష్ణవైర్నంత్రైశ్చాభిమస్త్యగ్రితర్జన్యాప్రణవేన
 మూర్ధ్నికించిన్న్యస్యగృహస్థస్యానామికయాబ్రాహ్మ
 ణస్యానామికయాఇత్యాత్యుక్తాశ్రమవర్ణవిశేషచాదితా
 జ్ఞుత్వా | లలాటే | చతురంగుళమూర్ధ్వంద్వ్యంజ్ఞుళంత్ర్య
 గుళంవావిస్తృతంకుక్షౌ | నాభ్యాదిద్వాదశాంగుళమూ
 ర్ధ్వంత్ర్యంగుళంవిస్తృతం | హృదయే | ప్రాదేశమాత్రం
 ఆష్టాంగుళంచార్ధ్వం | చతురంగుళంవిస్తృతం కణైః
 తురంగుళమూర్ధ్వం త్ర్యంగుళం విస్తృతం | దక్షి

ణ కుక్షి పా ర్శ్వే ద్వా ద శాం గు శమాయతం
 త్ర్యం గు శం విస్తృతం । దక్షిణబాహుమూ
 లే ద్వాదశాం గుశము - ధ్వం త్ర్యం గు శం విస్తృతం । జ
 త్రై దక్షిణకణ్ఠపార్శ్వే వా త్ర్యం గు శమాయతం విస్తృ
 తఞ్చ । వానుకుక్షి పార్శ్వే వా మ బాహుము - లే వా మ జ
 త్రై చ వా మ కణ్ఠపార్శ్వే వా దక్షిణపార్శ్వ వత్ । జఘనా
 పరిపృష్ఠభాగే త్ర్యం గు శమాయతం విస్తృతఞ్చ కకు
 దే త్ర్యం గు శ మాయతం విస్తృతం భగవత్పదాకృ
 తీక పుండాకీ ॥ ౧౧ ॥ చతుశ్చక్రం నమస్యామి కే
 శవం కనకప్రభం । నారాయణం ఘనశ్యామంచతు
 శ్శబ్దం నమామ్యహం ॥ ౧ ॥ మాధవం మణిభంగభం
 చింతయామి చతుర్గదం । చంద్రభాసంచతుర్శాక్షం
 గోవిందమభి సంశ్రియే ॥ ౨ ॥ విష్ణుంచతుర్వలం వందే
 పద్మకింజల్కసన్నిభం । చతుర్ముసలమబ్జాభం సంశ్రి
 యే మధుసూదనం ॥ ౩ ॥ అగ్నివర్ణంచతుఃఖిల్లం భావ
 యామి త్రివిక్రనుమ్ । వామనంబాలసూర్యాభం
 చతుర్వజ్రం విభావయే ॥ ౪ ॥ శ్రీధరం పుండరీకాక్షం
 చతుఃపట్టసమాశ్రయే । చతుర్ముద్గరమభ్యేమి హృషీ
 కేశం తటిత్ప్రభం ॥ ౫ ॥ పద్మానుభం పద్మనాభం
 నమస్యాయ్యర్కరోచిషం । దామోదరం చతుఃపాశమి
 న్ద్రకొపనిభం భజే ॥ ౬ ॥ వాసుదేవముపాసేహం

పూర్ణైంద్యయుతసన్నిభం । ఇత్యాది ధ్యానపురస్కరం
 కేశవాయ నమః ఇత్యాది మంత్రైః కేశవానాం ల
 లాటాది స్థానైశ్చ క్రమాద్ధృత్వా శేషం దావదశా
 శ్చ రణమూర్ధ్విధారయేత్ । విష్ణుగాయత్యగ్రపరామృ
 త్సంహరిద్రాచూర్ణం శ్రీమంత్రైః స్పర్షపుణ్డ్రమధ్యేషు
 త్వా । ఓం కేశవాయనమః ఇత్యాదిక్రిమేణపుణ్డ్రాగ్రి
 నంగుళీభిస్పృష్టా । ఓం కేశవాయనమః ఇతిక్రిమే
 ణాశ్చలిం కుర్యాత్ ॥ ఏకపుణ్డ్రగ్రపత్నేపూర్వవత్సక
 లంకృత్వా ఉద్ధృతాసినరాహేణ—పత్రితిష్ఠితమితిమం
 త్రేణవాప్రణవేనవా ॥ క్లౌ ॥ దామోదరంకేశవం
 చ పుణ్డ్రైమనపరిత్యజేత్ । ఇత్యుక్తరీత్యా కేశవదా
 మోదరమన్తాభ్యాం వా । లలాటైశ్చ కుచైశ్చపుణ్డ్రగ్రిం
 భృత్వా శ్రీచూర్ణమపిధృత్వా కేశవదామోదరౌచధ్యా
 త్వా చవ్యపాణానాయమ్యశ్రీభగవదాజ్ఞయాశ్రీమ
 న్నారాయణపీఠ్యర్థం స్నానాశ్చ దేవర్షిపితృతర్పణం
 కిరివ్యఇతి సజ్కల్ప్య ॥ ఓం బ్రహ్మాదయ ఇత్యాది
 క్రమేణ ప్రణవపూర్వక ముపవీతి ॥ వివీతి ।
 వ్రాచీనావీతి । దేవర్షిపితృతర్పణం తత్రతీధైన కుర్యా
 త్ ॥ తతోద్విరాజమ్య పాణానాయమ్యశ్రీభగ
 వదాజ్ఞయా శ్రీమన్నారాయణపీఠ్యర్థం ప్రాతస్సం
 ధ్యాముపాసవ్యఇతి సజ్కల్ప్య । కృతంచేత్యాదివా

సాత్వికత్యాగం కృత్వా । భగవంతం శ్రీధూమనీ
 థాసమేతంధ్యాత్వా । సూర్యం పుణ్డ్రాధారణేడుదకో
 ధ్వపుణ్డ్రింధృత్వా ॥ ఆపాహిష్ఠేతిమన్తస్య సింధు
 ద్వీపఋషిః ॥ దేవీగాయత్రీచ్ఛందః । ఆపాదేవతా—
 ఇతిశిరోజిహ్వహృదయే సర్వత్ర ఋషిచ్ఛందోదేవతాః
 న్యసేత్ ॥ ఇత్యుక్తరీత్యానంగుస్తాభిరంగుభిభిర్నవ
 స్య ప్రాక్షణేవినియోగః ॥ ఇత్యుక్తావామహస్తేన
 తోయంసంస్పృశ్య దేవతీర్థేనార్ధ్వముఖేన శిరసిప్రణ
 వైనైకవారంసప్తవ్యాహృతిభిరైకవారం గాయత్ర్యాచై
 కవారం ప్రణవాదిభిరాపాహిష్ఠేత్యాది సప్తభిః ప్ర
 త్యేకంసమ్ప్రాప్త్య ॥ ఓంయస్యక్షయాయజిన్వధ—
 ఇతిపానద్వయే సంప్రాప్త్య । ఆపాజనయథాచన ఇతి
 పునశ్శిరసిప్రాప్త్య సమస్తవ్యాహృతిభిరాత్మానం పరి
 షిచ్య ॥ సూర్యశ్చైత్యనువాకస్యాగ్నీర్ఋషిః । దేవీగా
 యత్రీచ్ఛందః ॥ సూర్యోదేవతా । ఇతిముఖాదౌన్యస్య
 ప్రాశనే వినియోగఇత్యుక్తా సూర్యశ్చైత్యనువాక
 న భోజనకాలీనాపాశనోక్తనియమసహితోపప్రా
 శ్యాచమ్య ॥ దధిత్రావిణ్ణిఇతి మంత్రస్య వామదేవ
 ద్విః । అనుష్టుప్చ్ఛందః । దధిత్రావితాదేవతా । ప్రాక్ష
 ణేవినియోగఇతి పూర్వవత్కృత్వా ॥ దధిత్రావి
 ణ్ణో—తారిషత్ ॥ ఓమాపాహిష్ఠేత్యాదిసప్తభిశ్శిరసి

ప్రాత్య యస్యక్షయామెతిపాదయోః | ఓంఽపాజనయ
 థాచన ఇతి శిరసిప్రాత్య వ్యాహృతిభిఃపరిషిచ్య ప్రా
 నానాయమ్యాఽర్ఘ్యప్రదానమన్తస్య | విశ్వామి
 శ్రుషుషిః | దేవేగాయత్రీచభన్దః | సవితాదేవతా |
 అర్ఘ్యప్రదానవినియోగఇతిపూర్వవన్నస్యసప్రణ
 వసవ్యాహృతిగాయత్ర్యాపాక్షిః | ద్వయముద్ధరన్నా
 భ్రామధ్యంసముద్ధృత్యతర్జ్వన్యంగుప్తయోగరూపరాక్షస
 ముద్రాతహితాంజలినాతాయేనార్ఘ్యత్రయమాదిత్య
 మణ్డలాన్తర్వర్తి భగవత్పాదారవిన్దయోద్ధత్వాఽర్ఘ్యై
 త్పూర్వముదయేఽస్తమయేచ సన్ధ్యాకాలాతిక్రమప్రా
 యశ్చిత్తార్థంతుర్యాఘ్యం ప్రదానంకరిష్యఇతిసంక
 ల్ప్య | సప్తవ్యాహృతి సమ్పుటగాయత్ర్యతత్తత్సా
 త్రాక్షక్రమేణవా | తుర్యాఘ్యం చత్వా | సమస్త
 వ్యాహృతిభిరాత్మానఽపరిషిచ్యమందేహాభ్యరక్షాన
 భూననపాస్తావధూననార్థం ప్రదక్షిణంప్రకర్మ్యాఽ
 సావాదిత్యోబ్రహ్మేతిధ్యాత్వాఽచమ్య | ఓంకేశవం
 తర్పయామీత్యాదిక్రమేణకేశవాదీన్ మాగ్గశీహాది
 మాసేశాన్ద్వాదశ | సంతర్పయింశామేత్ | ప్రద
 క్షిణ ప్రక్రమణానన్తరం పాక్రూరైశుదర్భేషూప
 విశ్య | త్రిఃప్రాణానాయమ్యాఽసావాదిత్యోబ్రహ్మే
 తి సన్ధ్యారూపం భగవన్తంధ్యాయేదితికేచిత్ | అర్ఘ్యై

ప్రజానాశ్చుగ్ధముదయేస్తమయేవాగాయత్యగ్రస్తశ
తంజపేత్ । ఏకకాలముపవాసేదితి కేచిత్ । తురీయా
ఘ్నదానమితి కేచిత్ । పాతరతీతే పాత్రానామ
త్రయం । సక్లవేషలక్ష్మణమధ్యాహ్ననవకమ్ । ఆపరా
హ్నోద్వాదశఃసాయంషట్త్రింశత్సాత్రానామాకృ
త్యాదితి కేచిత్ । ఏవం స్వసూత్రసంహితాద్యుక్తప్ర
కారేణ తర్చనాంతంకృత్వా । పిష్టాల్పయాది జపస్థా
నై పాగగ్రేషు దధ్నేషుస్థిత్యా । ప్రణవస్యఋషిర్బ్ర
హ్మదేవీగాయత్రీచ్ఛందః । పరమాత్మాదేవతా । భూ
రాదిసప్తవ్యాహృతీనామత్రి భృగు కుశ్మ వసిష్ఠ గౌత
మకాశ్యపాక్షీరసాముపయః । గాయత్యగ్రీష్టిగనుష్ఠు
బృహతీవజ్రేత్రిమృజ్జగత్యచ్ఛందాగ్నిసి । అగ్నివాయ్వ
రకవాగీశవరుణేస్త్రీపిశ్వేదేవాదేవతాః । గాయత్యగ్రీ
ఋషిర్విశ్వామిత్రః । దేవీగాయత్రీచ్ఛందః । సవితాదేవ
తా । శిరసాబ్రహ్మఋషిః । ఆనుష్ఠుచ్ఛందః । పరమా
త్మాదేవతా । సర్వేషాంపాత్రానామై వినియోగః ।
ఓంభూః పాదయోః । ఓంభువః జంఘయోః । ఓ
గ్నసువః జూన్వయోః । ఓంమహః ఉదరే । ఓంజనః
కణ్ఠే । ఓంతపః ముఖే । ఓగ్నత్యం మస్తకే । న్య
సేత్ । శ్వేతశ్యామపీతపిశ్చలూహితనీలకనకవర్ణాః
అభయాక్షసగ్నిపాత్రీవరహస్తాస్సపవిత్ర చతుర్హస్తా

స్వక్ష్మస్తనాద్యలజ్జతాః సర్వాభరణ భూషితా
 స్సోపవీతాస్సజటాః | ధ్యాత్వాఽఽంతత్సవితుః | జ్ఞానా
 యహృదయాయనమః | వరణీయ్యంబిశ్య రాయశిరసే
 స్వాహా | ఓంభగ్గోదేవస్య శక్త్యైశిఖాయేవోపహత్ |
 ఓంధీమహిబలాయకనచాయహుమ్ ; ఓంధీయోయో
 నస్తేజసేనెత్రాభ్యాంహోపహత్ | ఓంపరిచాదయాత్ | వీ
 రాయాస్తాగ్రియఘట్ || ఇత్యుజ్జన్యాసః | అథధ్యా
 నమ్ || క్లో || ముక్తావిచుగ్రిమహమనీలధనశచ్ఛయై
 ర్దుష్టేస్త్రీక్షణైర్యుక్తామిన్దుకలానిబద్ధమకుటాంతత్వా
 ర్ధసర్వోత్తికామ్ | గాయత్రీంవరదాభయాంబుశకశాంశు
 భగ్నింకపాలం గుణంశంఖంచక్రమధారవిద్దయుగళంహ
 పైర్వహస్తింభజే || ఇతిధ్యాత్వాఽఽమాపజతి శిరోమ
 నైగ్రింకరాభ్యాంశిరఃప్రభృతిపాదాంతం వ్యాపకం
 న్యసేత్ || క్లో || అర్కమణ్డలమధ్యస్థం సూర్య
 కొటిసమప్రభమ్ | బ్రహ్మాదసేన్యపాదాంబు నౌమిబ్ర
 హ్మరమాసఖమ్ || త్రిఃపాణానాయమ్య | అష్టోత్తర
 సహస్ర మష్టోత్తరశతం దశవారంవా | గాయత్రీజపంక
 రిష్యతి సజ్జల్ప్య || ఆయాత్వితిమన్తస్య వామ
 దేవఋషిః అనుష్టుప్చ్ఛ్పః గాయత్రీదేవతా | గాయ
 త్యగ్రివాహ నెవినియోగః | రవిమణ్డలెహృత్పద్మైవారత్న
 సిన్ధూసనై | ఆయాత్విత్వమవాకేనచావాహ్యం || ప్రా

తద్ధ్యాయామి గాయత్రీం రవిమణ్డల మధ్యగామ్ । ఋ
 స్వేదముచ్చారయతీం రక్తనగ్గాంకుమారి కామ్ ॥ అక్ష
 మాలాకరాంబ్రీహ్మ దేవత్యాంహంసవాహనామ్ ॥ మ
 ధ్యన్తి నెతుసావిత్రీం రవిమణ్డలమధ్యగామ్ । యజుర్వేదం
 వ్యాహరన్తీం శ్వేతాంశూలకరాంశివామ్ । యువతీం
 రుద్రదేవత్యాం ధ్యాయామి నృషవాహనామ్ ॥ సా
 యంసరస్వతీం శ్యామాం రవిమణ్డలమధ్యగామ్ । సా
 మవేదం వ్యాహరన్తీ శ్చక్రా యుధధరాంశుభామ్ ॥ ధ్యా
 యామి విష్ణుదేవత్యాం వృధాంగరుడవామునామ్ ॥ ఎ
 వంసథ్యామాసనాది షోడశోపచారైర్తనసాభ్యర్చ్య
 ప్రణవస్యఋషిర్భ్రీహ్మ దేవీ గాయత్రీ చ్ఛందః । సవితా
 దేవతా । భూరాది వ్యాహృతి త్రయస్య అత్రిభ్యగు
 కు త్సాముపయః ॥ గాయత్యుక్తీ గనుష్టుచ్ఛదాగ్సి ।
 అగ్ని వాయ్వరాగ్రదేవతాః । సావిత్ర్యాముషిర్విశామి
 త్రుదేవీ గాయత్రీ చ్ఛందః ॥ సవితాదేవతా । ప్రాతస్సన్ధ్యా
 జపేవినియోగశ్చ త్యక్తా ఏ । అస్త్రమనై గ్రిణకరతలకర
 పృథ్వయోశ్చుద్ధింకృత్వా । గాయత్య గ్రివ్యాపకన్యా
 సం కృత్వా । ప్రణవేన ప్రకౌస్తాంతంకరద్వయేపిక
 రతలయోః పృథ్వయోః పర్యాయేణ పరామృశ్య । కర
 తలయోః ప్రణవం నృస్య । ఓంభుః । ఓంభువః । ఓం
 గ్సువః । ఓంతత్సవితుర్వరేణీయమ్ ॥ ఓంభర్గో దేవస్య

ధీమహి ॥ ధీయోయోనః ప్రచోదయాదితి కరన్యాయా
 సః ॥ ఏవమన్యాయాసంభూత కుర్యాత్ ॥ విస్తృతన్యాయా
 దిక మన్యాయాద్రుప్తవ్యమ్ ॥ క్లో ॥ యోదేవఃస్సవితా
 స్తాకం ధియోధర్మాదిగోచరాః ॥ ప్రేరయేత్తస్యయద్భు
 త్గస్తద్వర్ణ్యముపాస్తుహే ॥ ఇతిగాయత్ర్యైర్థంసంభృ
 త్యైక్లో ॥ అదిత్యమణ్డలేధ్యాయేత్పరమాత్మానమన్యాయం
 విష్ణుంచతుర్భుజంరక్తపజరజాసనమధ్యగమ్ ॥ కిరీట
 హారకేయూరకటకాదివిభూషితమ్ ॥ శ్రీవత్సవనమా
 లాశ్రీతులసీ కాస్తుభాజ్వలమ్ ॥ హరింపీతావ్భరధరం
 శంఖచక్రగదాధరమ్ ॥ వ్రీసన్నపదనంరత్న కుణ్డలైర్మ
 జ్జితాననమ్ ॥ సర్వరత్నసమాయుక్త సర్వాభరణభూ
 షితమ్ ॥ ఎవంధ్యాత్వాజపేన్నిత్యంమన్త్రమిష్టాత్తరం
 శతమ్ ॥ ఇత్యుక్తప్రకారేణ భగవన్తమాదిత్యమణ్డలే
 ధ్యాత్వా ॥ కనిష్ఠికామూలమారభ్యప్రాదక్షిణ్యక్ర
 మేణ గణనయాధర్మశాస్త్రోక్తనియమేన యథాసజ్క
 ల్పం పశ్చాదపానజపంకృత్వా ॥ త్రిసప్తానానాయ
 మ్య ॥ ప్రాతస్సంధ్యోపసానం కరిష్యేఇతి సజ్కల్ప్య ॥
 ఉత్తమేఖరఇత్యనువాకస్య వామదేవఋషిః ॥ అను
 ప్చందః ॥ గాయత్రీదేవతా ॥ గాయత్ర్యుద్వాసనెవివి
 యోగః ॥ ఉత్తమశ్శతిగాయత్రీముద్వాస్య ॥ మిత్ర
 స్యోతిమస్త్రీస్య విశ్వామిత్రఋషిః ॥ ఆద్యస్యాభిరుట్చ

స్తవః । పరయోగ్గాయత్రీ త్రిష్టుభస్థసీ । మిత్రోదేనతా ।
 ప్రాతస్సన్ధ్యోపసాన వినియోగః । మిత్ర స్యోతిసునై
 స్సహస్ర రర్చింభగవంతమాదిత్య మణ్డలాంతస్థమ్ ॥ శ్లో ॥ స
 ధాతృ త్వేన సర్వేషాం సన్ధ్యేతి పరికీర్తితముపసానయ । స
 న్ధ్యాదపశ్చ దేవతాస్స ప్రదక్షిణం । ఓం సన్ధ్యాయే నమా
 ఇత్యాదినా ప్రణమ్య । కామోకార్షీర్మన్యరకార్షీ సతి
 చాక్తాన్ । త్రయీతనుం ప్రణమ్యాభివాద్య । దిగాది
 నమస్కారమపి కృత్వా ॥ సయశ్చాయం పురుషోయ
 శ్చ సావాదిత్యై సపక ఇత్యధీతం హృదయాంతస్థితం
 భగవంతమభివాదయేత్ । జపాదిమధ్యేవాఙ్మయమా
 తిక్రమేషగం విష్ణురితిఋచంజపేత్ । విష్ణుం వాసం
 స్మరేత్ । శ్రీకృష్ణం వా ధ్యాత్వా కీర్తయేత్ ॥ జప
 మధ్యే శూద్రాన్త్య పతితశ్వాదిదర్శన ఆచమ్యపు
 నర్జపేత్ । సంభాషణేస్నాన్వా పునఃజపేత్ ॥
 అథాష్టాక్షరజపః ॥ ఉదయానర్తరంకరివ్యమాణోపసా
 నస్య చకాలాభావేన అపసరలాభేఽష్టాక్షరజపం కుర్యా
 త్ । అపసరాలాభే ఉదయానర్తరముపసానయ । తతః
 శ్రీమదష్టాక్షర జపం కుర్యాత్ ॥ తత్ప్రకారః ॥
 భగవంతం ప్రణమ్య । మూలమనైః పశ్చాద్వింశత్య
 భ్యుపై న త్రిప్రాణానాయమ్యప్రాతస్సన్ధ్యాయామషా

ర్వసుక్రమేణన్యసేత్ । ఏషస్థితిన్యాసోగృహస్థస్య । వా
మతర్జన్యాదిదక్షిణతర్జన్యన్తమష్టానామఙ్గుళీనామధ్య
మపర్వసుప్రణవేనోపేతస్యనాదాన్తస్య మన్తాక్షర
స్యాన్యన్తపర్వసుప్రణవస్యచక్రమేణన్యాససంహారా
భ్యోయతీనామ్ । ఏనస్థానాఙ్చ । దక్షిణతర్జన్యాదివామతర్జ
న్యన్తంస్పష్టిన్యాసో బ్రహ్మచారిణామయం । ఓమోంజ్ఞా
నాయహృదయాయనమఇతి హృదయేదక్షిణతర్జన్యా
దక్షిణాంగుష్ఠేన్యస్య । ఓంనంబిశ్వరాయశిరసేస్వాహా
ఓంమోంశక్త్యైశిఖాయైవౌషట్ । ఓంనాంబలాయవక
చాయహుమ్ । ఓంరావీర్యాయాస్త్రాయశటిక్రమే
ణదక్షిణాఙ్గుష్ఠేనదక్షిణతర్జన్యాదితత్రానిష్ఠికాన్తాస్వం
గుళీమన్యస్య । ఓంయంతేజసేనైత్రాభ్యాన్నమఇతి
వామతర్జన్యావామాంగుష్ఠేన్యస్య । ఓంయంతేజసే
ఉదరాయనమః । ఓంయంతేజసేపృథ్వాభ్యాన్నమః । ఓ
ంయంతేజసే బాహుభ్యాన్నమః । ఓంయంతేజసే
ఉరుభ్యాన్నమః ఇతిక్రమేణవామాఙ్గుష్ఠే
నతర్జన్యాదికనిష్ఠికాన్తాస్వంగుళీమన్యస్య । ఓం
యంతేజసేజానుభ్యాన్నమఇతి దక్షిణాఙ్గుష్ఠేనతదిత
రాఙ్గుళీనఖముఖేషున్యసేత్ । ఓంయంతేజసేపాగా
భ్యాన్నమఇతి వామాఙ్గుష్ఠేన తదితరాఙ్గుళీనఖముఖే
షున్యసేత్ ॥ ఏషస్థితిన్యాసః । వామాంగుష్ఠాదిదక్షి

తాంగుస్తాంతంతతైవ నఖముఖేపి న్యాసస్సంహారః | దక్షి
 తాంగుస్తాదివామాంగుస్తాంతం తతైవనఖముఖేచన్యా
 సస్సృష్టిన్యాసః || అధాజ్ఞన్యాసః || మూలమ
 నైగ్రహపాణిభ్యాంశిరఃప్రభృతిపాదాంతం చైవర్కవే
 ష్టనవత్పర్శ్వయోస్పర్శరూపం వ్యాపకన్యాసంక్య
 త్వా | ఓమోమితి దక్షిణాంగుష్ఠకనిష్ఠికాభ్యాం నా
 భ్యాంవిన్యస్య | ఓంనమోమిత్యక్షరద్వయమనంగు
 స్థాభిరంగుభిర్దుష్టేజాన్వోశ్చక్రమేణ న్యస్య |
 ఓంనామోమితిసాంగుస్తాభిఃపాదయోఃపృష్ఠతోన్యస్య
 ఓంరామితిమధ్యమాంగుళ్యాశిరసిన్యస్య | ఓంయమి
 తితర్జనీమధ్యమాభ్యాం | నైత్రయోః || ఓంతామితి
 సాంగుస్తానామికయాముఖమధ్యేఘ్రాణస్య పురతః | ఓం
 యమితి సాంగుష్ఠతర్జ్వగ్రేణహృదయేన్యసేత్ || అ
 యంఘ్రినిన్యాసః || అత్రాపి శిరఃప్రభృతిపాదాంతన్యా
 సస్సృష్టిన్యాసః | పాదాదిశిరొంతస్సంహారః | ఓమోం
 జ్ఞానాయహృదయాయనమగత్యంగుష్ఠయుక్తతర్జ్వన్యా
 హృదయే || ఓంనంబిశ్వరాయశిరసేస్వాహాగత్యనం
 గుస్తాభిరంగుభిభిర్నస్తకై | ఓమోంశక్త్యైశిఖాయైపౌషడి
 త్యగుంస్థనాలైనముష్టినాశిఖామధ్యే | ఓంనాంబలాయ
 కవచాయహుమితకన్ఠాదికట్యంతాంతసుంపాణిభ్యాః | వ
 త్తపత్నీవృష్టే | ఓంరాంవీర్యాయాస్త్రాయఃకటితి

సాంగుష్ఠతర్జిన్యాఽంసయోగక్రమణశబ్దయేత్ | ఓం
యంతేజసే నెత్రాభ్యాంనమఇతిమధ్యకూతర్జ్వనీభ్యాం
యుగపన్నేత్రద్వయే | ఓంఠామితితేజసేఉదరాయన
మఇతినాభ్యామంగుళీభిర్న్యస్య|ఓంయంతేజసేపృష్ఠా
భ్యాన్నమఇతిపృష్ఠయోః | ఓంయంతేజసేబాహుభ్యా
న్నమఇతిబాహుభ్యాః | ఓంయంతేజసేఉరుభ్యాన్న
మఇతి ఉర్వోః | ఓంయంతేజసే జానుభ్యాన్నమఇతిజా
న్వోః | ఓంయంతేజసేపాదాభ్యాన్నమఇతి పాదయో
రంగుళీభిర్న్యసేత్ : తతఃసాస్త్రుచ్ఛటేనసాంగుష్ఠ
తర్జన్యగ్రైః పూర్వాద్యదిశఃపూర్వంపశ్చద్విత్యై
ద్యదిశశ్చబద్ధీయాత్ | సాస్త్రుచ్ఛటేనసాంగుష్ఠత
ర్జన్యగ్రైః భ్రామయన్సన్నాత్తనఃప్రాకారంకుర్యా
త్ | ఓంబలాయకవచాయహుమితిదేహవక్త్రానం కు
ర్యాత్ | తతః || స్తో|| ఇదంగురుభ్యస్సర్వైభ్యశక్తియతే
శిరసాసహ | మన్త్రీజ్ఞానప్రదాతృభ్యస్తన్మద్యరుభ్యో
పిసామ్పూరితమ్ | నమస్తేమన్త్రీరాజాయ నమస్తే
ష్టాక్షరాక్షసే || నమస్తేచేతనాధార పరబ్రహ్మేభిః
ధాయినే | స్థితాన్తర్హృదయేసర్వానాత్మనస్సన్నియ
చ్ఛితే || ఋషయేష్టాక్షరస్యాన్తర్యామితేహరయేన
మః | ఆష్టాక్షరమహామన్త్రీవర్ణసంఖ్యాభిధాయినీమ్
చ్ఛన్దశ్చదేవీంగాయత్రీంశిరసాప్రణమామ్యహమ్ || య

స్త్రీస్యప్రసవతఃపి పరమాత్మానమవ్యయమ్ । నా
 రాయణంపరబ్రహ్మ నతోస్తిశిరసాహరిమ్ ॥ మన్త్ర
 శక్తిస్థితాయస్మి న్నాశితేష్టార్థసాధినీ । పదంనాగా
 యణాయెటిశక్తింశాం ప్రణమామ్యహమ్ ॥ అకారా
 దుత్థితాద్భిజా ద్వాసుదేవాభిధాయినః । తద్భిజమస్య
 ప్రభవం ప్రణవం ప్రణతోస్త్యహమ్ ॥ ఇతి గుర్వాదీ
 న్ప్రణమ్య । మనసాగన్ధాద్యైరభిపూజ్యక్లోశవ్యంపా
 దంప్రసార్యశ్రితమరితహరం దక్షిణంకుళ్ళయిత్వా జా
 నున్యాధాయ సప్యేతరమితరభుజంనాగభోగేనిధాయ ।
 పశ్చాద్భుజంబద్ధయేన ప్రతిభటశమనై ధారయత్కశక్తి
 చక్రై దేవీభూషాదిజుష్టో జనయతుజగతాంశర్మవైకు
 ణ్ఠనాథః । నవజలదనిభఃపాతుదివ్యఃపరొనః । ఇతివా
 ధ్యాయత్ ॥ క్లో ॥ ఓమర్థాయనమోనారాయణాయై
 త్యేకవాక్యతా । న్యాసోత్రనమసోర్థస్యాత్రైనోపాయ
 పరొమనుః । ఓమర్థనారాయణాయశేషసృష్టిన్నమో
 గిరా । ఉపలక్యతదేకాత్మా కృత్సృష్టఫలపరొమనుః ।
 ఆర్థనారాయణప్రైవస్వమహన్నాస్త్యహంమమ ॥ ఇ
 తిద్వివాక్యోజీవేశ స్వరూపేతత్పరొమనుః ॥ ఆర్థనా
 రాయణస్యాహం భరత్సేవార్పితొనమే । భరోస్త్తితిద్వి
 వాక్యస్సన్నసాయైకపరొమనుః । ఆర్థనారాయణస్యా
 హం కింకరస్తద్విరొధిమే । నస్యాదితిద్వివాక్యస్సన్న
 మ్మత్తైకపరొమనుః ॥ ఆయై వాహన్నమోనారాయ

ణకైజగర్భమస్తుమే । ఇతి త్రివాక్యోజీవేశస్వరూపశ
 లతత్పరః । ఆయైవాస్మి త్యైకవాక్యత్వస్వరూపం శేష
 వాక్యయోః । అనిష్టన్నశ్యతాదిష్టంస్యానిత్యాహ త్రి
 వాక్యతా । స్వరూపంతారనమసారథ్థోగోష్ట్రత్వయా
 చనమ్ । శేషస్యాతేస్త్రీవాక్యోసాస్వరూపాపాయత
 త్పరః । కేచిత్తుచరమన్తోకేద్వయేచాక్తక్రమాదిహ ।
 భరన్యాసపరంతారం శేషంఫలపరంవిదుః । తాతెస్వ
 రూపంనమసిన్యాసుశేష ఫలార్థనామ్ । ప్రాహత్రివా
 క్యోమన్త్రాయం మయేత్యర్థాదశేరితాః । వాక్త్యై
 కత్వైయోజనెద్వై తిస్త్రీవాక్యత్రయేషథా । వాక్య
 త్రయేషణ్పతయస్తాఃపృథక్పృథగీరితాః । ఇతికారికా
 దర్పణోక్తసక్తిహక్త మేణ శ్రీనిగమాన్తదేశికొక్తం
 మన్తాగ్ధంమపిచిన్తయన్యథాశక్తి మూలమన్త్రంజ
 పెత్ ॥ — ॥ తతఃతతమ్య శ్రీభగవదాజ్ఞాయా శ్రీమ
 న్నారాయణప్రీత్యర్థమాధారశక్త్యాది తర్పణంకరిష్యఇ
 తిసంకల్ప్య ॥ — ॥ ఓమాధారశక్త్యై నమః । ఓంప్రకృ
 త్యై నమః । ఓమఖిలజగదాధారాయకూర్మరూపిణే
 నారాయణాయనమః । ఓమనన్తాయనాగరాజాయ
 నమః । ఓంభూంభూమ్యై నమః । ఓంశ్రీంశ్రీవైకుంఠా
 యదివ్యలూకాయనమః । ఓంశ్రీవైకుంఠాయదివ్యజనప
 దాయనమః । ఓంశ్రీదివ్యనగరాయనమః । ఓంశ్రీవైష్ణ

త్థాయదివ్యవిమానాయనమః । ఓమానందమయా యది
 వ్యరత్నమబ్జపాయనమః । ఓమాస్తరణభూతాయాన
 న్తాయనాగరాజాయనమః । ఆగ్నేయాదిదిక్షు । ఓం
 ధర్మయపాదపీతాయనమః । ఓంజ్ఞానాయపా—న
 మః । ఓంవైరాగ్యాయపా—నమః । ఓమైశ్వర్యాయ
 పా—నమః । ఓంప్రాగాదిదిక్షు । ఓమధర్మాయపీతగా
 త్రాయనమః । ఓమజ్ఞానాయపీత—నమః । ఓమై
 రాగ్యాయపీత—నమః । ఓమైశ్వర్యాయపీత—న
 మః । ఓమైభిఃపరిచ్ఛిన్నతనవేపీతాశ్చకాయానంతా
 యనాగరాజాయనమః । ఓంతమపర్యప్తదళపద్మాయ
 నమః । ఓందళేషుసూర్యమణ్డలాయనమః । ఓంకేస
 రేషుచంద్ర—నమః । ఓమప్తదళేషుప్రాగాదిక్రమే
 ణప్రాదక్షిణ్యేన । ఓంవిమలాయైచామరహస్తాయైచా
 మః । ఓముక్తర్షిణ్యైచా—నమః । ఓంజ్ఞానాయైచా
 —నమః । ఓంక్రియాయైచా—నమః । ఓంయోగా
 యైచా—నమః । ఓంప్రహ్వ్యైచా—నమః । ఓంస
 త్తాయైచా—నమః । ఓమీశానాయైచా—నమః ।
 కర్ణికాయాంసూర్యభాగే । ఓమనుగ్రహాయైచా—
 నమః । ఓంజగత్ప్రకృతయే దివ్యయోగపీతాయనమః ।
 ఓందివ్యయోగపర్యజాగ్రాయనమః । ఓందివ్యోపధానా
 యనమః । ఓందివ్యమకూలాయనమః । ఓంసహస్ర

ఛః శామణిశోభితాయానంతాయ నాగరాజాయనమః
 ఓంపాదపీతాత్మనైవంతాయనమః । ఓంసర్వపరివా
 రాణాంపద్మానన్దోన్యనమః । ఓమనన్తగరుడవిష్వక్సే
 నానాంసపీతకప—నమః । యోగపీతస్యపశ్చిమోత్తర
 దిగ్భాగై । ఓమస్త్రగురుభ్యోనమః । ఓంకల్పితేనాగ
 భాగై । ఓంనారాయణాయనమః । మూలమన్త్రంవా । త
 స్యదక్షిణతః । ఓంశ్రీంశ్రీయైవమః । వామతః ఓంఘాంఘా
 మ్యైవనమః । ఓంనీలీఘామ్యైవనమః । ఓంసర్వాభ్యాభగవ
 ద్దీవ్యమహిషీభ్యోనమః । ఓంకిరీటాయమకుటాధిపత
 యైవనమః । ఓంకిరీటమాలాయైవపీడాత్మనైవనమః । ద
 క్షిణకుణ్డలాయమకరాత్మనైవనమః । ఓంవామకుణ్డలా
 యమక—నమః । ఓంశ్రీవైజయన్త్యైవనమాలాయై
 వనమః । ఓంశ్రీమత్తులస్యైవనమః । ఓంశ్రీవత్సాయశ్రీ
 నివాసాయనమః । ఓంహారాయసర్వాభరణాధిపతయై
 వనమః । ఓంకౌస్తుభాయదివ్యరత్నాధిపతయైవనమః । ఓంకా
 ఞ్చీగుణోజ్వలాయ దివ్యపీతామ్బరాయనమః । సర్వై
 భ్యోభగవద్దీవ్యభూషణైభ్యోనమః । దక్షిణతః । ఓంసుదర్శ
 నాయహేతిరాజాయనమః । ఓంసన్దకాయఖడ్గాధిపత
 యైవనమః । ఓంపద్మాయనమః । ఓంపాఞ్చజన్మాయశక్త్యా
 ధిపతయైవనమః । ఓంకౌమోదకైర్గదాధిపతయైవనమః
 ఓంశౌక్లాఽయచాపాధిపతయైవనమః । ఓంసర్వైభ్యోభ

గవద్దివ్యాయుధేభ్యోనమః । ఓంసర్వభ్యోభగవత్సా
 దారవిన్దసంవాహినీభ్యోనమః । పృథ్వీతః । ఓమనవ్తా
 యనాగరాయనమః । ఓంసర్వభ్యోభగవత్సాదారవి
 న్నపరిజనైభ్యోనమః । పురతః ఓంభగవత్సాదుకాభ్యో
 న్నమః । ఓంసర్వభ్యోభగవద్దివ్యపరిచ్ఛదైభ్యోనమః ।
 అగ్రతః । ఓంవైసతేయాయనమః । ప్రాగుత్తరపా
 ర్శ్వే । ఓంభగవతేవిష్వక్సేనాయనమః । తస్యప్రాచ్యా
 దిదిక్షు । ఓంగంగజాననాయనమః । ఓంజంజయస్సే
 నాయనమః । ఓంకంకాలప్రకృతీసంజ్ఞికాయనమః ।
 ఓంసర్వభ్యోభగవద్విష్వక్సేన పరిజనైభ్యోనమః । ప్రా
 ఘ్వారాదిక్రమేణ । ఓంఞ్చణ్డ్రాయద్వారపాలాయనమః
 ఓంప్రచణ్డ్రాయద్వార—నమః । ఓంభద్రాయద్వార
 —నమః । ఓంసుభద్రాయద్వార—నమః । ఓంజయా
 యద్వార—నమః । ఓంవిజయాయద్వార—నమః
 ఓంధాత్రేద్వార—నమః । ఓంవిధాత్రేద్వార—
 నమః । ఇతి॥ ఓంసర్వభ్యోభగవద్దివ్యద్వారపాదైభ్యో
 నః । ప్రాగాదిక్రమేణ । ఓంకుముదాయగణాధిపత
 యేనమః । ఓంకుముదాయగణా—నమః । ఓం
 పుణ్డరీకాయగణా—నమః । ఓంవామనాయగణా—
 నమః । ఓంశంకుకర్ణాయగణా—నమః । ఓంసర్ప
 నైస్రాయగణా—నమః । ఓంసుముఖాయగణా—న

మః । ఓం సు ప్ర తిస్థాయ గణా—నమః । ఓం స ర్వైభ్యో
నిత్యము కైభ్యోనమః । ఓం స ర్వైభ్యోభగవత్సరిష
దైభ్యోనమః । ఓం సర్వమజ్జభమూర్తయేన పరివారా
య శ్రీమతే నారాయణాయ నమః । ఇత్యాధారశక్త్యా
చి త ర్పణమ్ * * * * *

అథ దేవర్షిపితృసర్వణం కరిష్యేతి సజ్జాల్ప్య ॥ ధ
ర్మశాస్త్రాక్రమేణ బ్రహ్మదయో యేదేవాస్తాదై
వాంస్తర్పయామి త్యాదిక్రమేణ ప్రణవపూర్వకం దే
వాన్భగవదాత్మకాః ప్రాజ్ఞుఖండపవీతీసప్రణవంభగవ
దాత్మకాన్ సప్తీనాన్ ఋషీంశ్చ ద్భుభాంగుష్ఠసక్త
నివీతీ ॥ సామః పితృమానిత్యాదిసప్రణవం భగవదా
త్మకాన్ పితృదక్షిణాభిముఖః । పావీనావీతీ । సన్త
ర్ప్య । ఉపవీత్యాచమ్య । నివీతీ ॥ క్లో ॥ యేకేచాస్త
తుకలజాతా అపులాగో త్రజామృతాః । తెగృణ్ణా
స్తుమయాదత్తం వస్త్రనిష్పీడనాదకమ్ ॥ ఇతిస్నానవ
స్త్రాఞ్చతుర్గుణీకృత్య శుచాదేశేపసవ్యం నిష్పీడ్య
వామస్రకౌష్ఠేవిన్యస్య ఉపవీతీ ద్విగాచమ్య । ఆనా
హితతీర్థమన్త్రాన్ హేఆవాహితతీర్థానిమమాత్మనిస
మాగచ్ఛతే త్యాహ్వనముద్రయాసమాహరేత్ ॥ **

అథ బ్రహ్మయజ్ఞః । ఆచమ్య । ప్రాణా నాయమ్యః ।
 బ్రహ్మయజ్ఞేనయత్యుత్తరసంకల్పః । ఓంవిద్యదసివి
 ద్యమేపాశ్చానమృతాత్సత్యముపైమీత్యపడపస్పృశ్య ।
 తూష్టీంత్రిగపతచమ్య । ద్యుఃపరిమృజ్య సకృదుపస్పృ
 శ్య । శిరస్సర్యాభిరంగుళిభిఃచతుషీఅనామికయానా
 సికే తర్జ్యన్యాక్రోతేకనిష్ఠీక్రయాహృదయంతలెన ।
 ఉపస్పృశ్య । శుచాదేశే దర్భానాస్తీర్యతత్రా
 సీనః । సపవిత్రీపాణిద్వయః । త్రిఃపాణానాయమ్యః । ద
 క్షిణపాదోత్తరమువస్థంకృత్వా । వక్షిణజానునిదక్షిణా
 త్తరాపాణీ । కృత్వాఃఓమిత్యుక్త్వా । భూర్భువస్సువ
 రితి వ్యాహృతిత్రయముక్త్వా । ఓంతత్సవితుర్వరేణీ
 య్యంభగ్గోదేవస్యధీమహి । ఓంధియోయోనః । ప్రచో
 దయాత్ । ఇతిపాదశః । గాయత్రీముక్త్వా । ఓంతత్స
 వితుర్వరేణీయ్యమ్ । భగ్గోదేవస్యధీమహి । ధియోయో
 నః । ప్రచోదయాత్ । ఇత్యర్థచాశః । ఓంతత్సవితుర్వ
 రేణీయ్యంభగ్గోదేవస్యధీమహి । ధియోయోనః । ప్రచోద
 యాత్ । ఇత్యనవానఞ్చొచ్చరేత్ । ఇతి శ్రోతప్ర
 క్రియా । అథవా । ఓంభూఃతత్సవితుర్వరేణీయ్యమ్
 ఓంభువఃభగ్గోదేవస్యధీమహి । ఓంసువఃధియోయో
 నః । ప్రచోదయాత్ । ఇతిపాదశః । ఓంభూఃతత్సవితుర్వ
 రేణీయ్యంభగ్గోదేవస్యధీమహి । ఓంభువఃధియోయోనః

ప్ర చూదయాత్ । ఇత్యర్థశః । ఓగ్ సువతత్పవిత్రుర్వ
 రేణీయ్యంభర్గో దేవస్యధీమహి నియోయోనః । ప్రచూద
 యాత్ । ఇత్యనవానమ్ । ఓంభూర్భువస్సువః । తస్య
 వితుర్వరేణీయ్యం—దయాత్ । ఇతిచాత్వా । వేదా
 దీనుత్వా అధీత క్రమేణ స్వశాఖాయాం ప్రశ్నమ
 సువాకంవా । యథాశక్త్యధీత్యుపుంసూక్తంవా ఆవర్త
 యేత్ । స్వాధ్యాయాధ్యయనాభావేపుంసూక్తంవా ।
 గాయత్రీంవాదశక్యత్వః అధీత్యుంభూర్భువస్సువః । స
 త్యంతపః శ్రద్ధాయాంజు హూమీత్యుత్వా । నమోబ్ర
 హ్మణే నమో అస్త్యగ్నయే—బృహతేకరోమీతి । త్రి
 రుత్వా । వృష్టిరసి—సత్యముపాగామిత్యపడపస్పృ
 శ్యోఽచామేత్ । ప్రాతర్బ్రహ్మయజ్ఞాకరణేమాధ్య
 న్నినానస్తరంతర్పణాత్పూర్వంవైశ్వదేవానైవాకుర్యా
 త్ ॥ అథతీర్థాసన్నవిష్ణ్వయతనం ప్ర వివితుః ॥ స్తో ॥
 ప్రాసాదం దేవదేవీయ్య మాచార్యం పాఞ్చరాత్రికమ్ ।
 అశ్వత్థాశ్చ వటం ధేనుంతత్యమూహజ్ఞుర్గృహమ్ ॥ దూ
 రాత్పదక్షిణంకుర్యాన్నికటాత్ప్రతిమాంవిభాః । ద
 ణ్డవత్ప్రణిపాతైశ్చనమసుకర్యాచ్చతుర్దిశమ్ । ఇత్యుక్త
 రీత్యాప్రదక్షిణీకృత్యదణ్డవచ్చతుర్దిక్షుయ్యుక్తాన్ప్రణా
 మాకృత్వా । విష్వక్సేనంద్వారపాలాంశ్చప్రణ
 మ్యోఽనుజ్ఞాప్య । భగవన్తద్దిరంప్రవిశేత్ । తతోభగవ

స్తమస్తాజ్ఞప్రణామనయధార్వాంప్రణమ్య | భగవతః
 పురతశ్చస్త్రాక్రద్వాత్రింశదపచారాదిగన్ధరసీతా
 దక్షిణతఃస్థిత్యాగురుపరంపరయాభగవత్తంతరణముప
 గన్యోపావనమనోహరతరవర్చనానద్వబృహితసర్వాజ్ఞః
 తాదృశశరణాగతిఫలభూతతత్కాలాత్పన్నభగవత్ప్రే
 మరసపరివాహరూపాణిస్తవ్యస్తవప్రియవశీకరణానిస్త్రా
 ప్రాణిపరేత్ | తత్రచభగవత్ప్రసాదలబ్ధతుశసీదశపా
 దోదకాచీయతెగ్జ్ఞేదపిప్రణిపాతపురస్కరంహర్షోత్సు
 బ్ధకపాలశ్చిరసానమ్మాన్యయధార్వాముపయుజ్జీత | ఏవం
 భగవత్ప్రేమయాత్యైవనంకృతార్థంమన్యమానోభగవద
 నుజ్జ్యయాక్వచిన్నిభృతముపవిశ్యజపాదిభిరుపాసీత |
 తతః | శ్లో || చక్రవద్రాభమయేవాక్షింపృష్టభా
 గంనడర్శయేత్ | పశ్చాద్భగెననిర్గచ్ఛేద్దేవతానన్ని
 ధౌసుఖీః | ఇత్యుక్తనియమవిశిష్టపరిహృతాపచారః |
 ప్రణమ్యవిష్వక్సేనాదీననుజ్ఞాప్యనిర్గత్య | వారిపూరి
 తంస్వర్ణరజితతామ్రాదిపాత్రనూదాయపాపణ్డోది
 దర్శనాలాపాచివర్జితౌగృహమాగత్యసుప్రతౌళితపా
 నిపాదః | స్వయంపూర్వాహృతేనమణికన్ధేనవారిణా
 గృహం సంప్రోక్ష్య స్వసూక్తౌక్తప్రకారేణాబౌపాస
 నాద్యగ్నింభగవదాత్మకంహుత్వా | స్రచ్చందనవాసా
 భూషణతాంబూలాద్యలంకృతసున్నప్రతౌళితపాని

పాదోయాగగృహంప్రవిశ్య । దూరాత్ప్రణమ్యద్వా
 రపాలాన్ ప్రణమ్యానుజ్ఞాభ్యై నికటైగత్వా । స్తో ॥
 కౌసల్యానుప్రజారామపూర్వాసన్ధ్యాప్రవర్తతే ।
 ఉత్తిష్ఠనరశార్దులకర్తవ్యం దైవమాహ్నికమ్ । వీరసా
 మ్యవిబుధ్యస్వ కౌసల్యానన్దవర్ధన । జగద్ధిసర్వంస్వపి
 తిత్వయిసుప్తైనరాధిప । యామిన్మృతైతియదునాథవి
 ముచ్చినిద్రామున్మేషమిచ్ఛతి తవోన్మిషితేనవిశ్వమ్ । జాత
 స్స్వయన్మృతజగద్ధితమేవకర్తుంధర్మప్రవర్తనధియాధర
 ణీతలెష్మిక । సుఖాయసుప్రాతమిదన్తవాస్తుజగత్ప్రతే
 జాగృహీనన్దసూనో । అంభోజమన్తశ్శయమంజుతారా
 లోలమ్బమున్మీలతులోచననై । ఇత్యాదిభిర్భగవన్తం
 ప్రబోధ్య । పత్రపుష్పఫలాదిభిర్దైశకాలానుగుణ్యేనా
 ర్చయిత్వాఽప్టాజ్ఞేనప్రణమ్య । భక్తిభారావనమ్మి
 తస్సకద్వయముచ్ఛార్య । తనర్థ వివరణరూపామితగ
 ద్యమనుసన్ధాయ । సత్యజ్ఞానానన్దస్వరూపామలవత్సల
 స్యామిన్సుశీలసులభసర్వజ్ఞసర్వశక్తైపరమకారుణికకృ
 తజ్ఞస్థిరపరిపూర్ణపరమోదారశుద్ధసత్వమయదీప్యమగ్గ
 భవిగ్రహణాపేత శ్రీమన్నారాయణాత్మనైకిచ్చ
 నోహమితస్త్వదానుకూల్యమేవ కరిష్యేత్వత్పా
 తికూల్యన్నకరిష్యేత్వమేవోపాయాన్తరస్థానైస్థితాన్వ
 తక్షణోత్తరకాలీనామభిగమనపర్యన్తకైఃకర్మపా

గానరత్న మేతత్రైజ్యర్యోఽరాధ్యతాఽభ్యుపగమ
 దావరేణ కిరివ్యసి । సుదృఢం త్వమైవైతద్ర
 త్నాచుగ్రుహస్వ । దేహేన్ద్రియాదివిలక్షణోహంమదీ
 య్యత్సేనాభిమానితఞ్చనర్వస్వామినైశ్రీమతేనారా
 యణాయతుభ్యమేవ । నమమనిత్యైకైజ్యర్యోత్పాదన
 కూపరత్నాభరణైకగుణవిశిష్టాయతుభ్యమేవనమమప
 తద్రత్నణఫలమపితాదృశాయతుభ్యమేవ నమమ । ఇ
 తిప్రపదనంకుర్యాత్ । తతః । దర్పణాదిమృగశ్రద్ర
 వ్యవీక్షణమ్ । తతః । శ్లో ॥ సారభేయాస్సర్వసీతాః
 పవిత్రాఃపుణ్యరాశయః । ప్రతిగృహ్లాస్తుమేగ్రాసం
 గావస్తైగ్రిలాక్యమాతరః । ఇతిమన్ద్రేణపరగవేగ్రా
 సేముష్టిప్రదానంకుర్యాత్ । తతః । గురూణాంనృధా
 నాఞ్చౌభివాదనం గురూపాసనఞ్చవేదాధ్యయనతిథా
 రణతదర్థవిచారణ । వేదాక్లావేక్షణాదికం ప్రథమయా
 మేకుర్యాత్ । సాక్షప్రపదనరూపాభిగమనాశక్తౌ స్వ
 గురూపాదారవిద్వైస్వభరంస్యసేత్ । తస్యాప్యసమ్భ
 వేకరణత్రయైకరూప్యేణ జపధ్యానార్చనస్తోత్రకథనస
 జ్జీర్తనప్రణామాఞ్జలిబద్ధాదికం స్వశక్యంకుర్యాత్ ।
 సూతకాచౌచాద్యస్రావత్యకాలెపి^{శ్చ}మససాఽభిగమ
 నంభాషాప్రబంధస్తోత్రాదికం దూరతోఽవస్థాయప్రణా
 మాఞ్జలిబద్ధాదికంకార్యమేవ॥భగవానెవస్వనియామ్య

స్వరూపస్థితిప్రవృత్తిస్వశేషజైకరసేన మయాస్వకీ
యైశ్చోపకరణైస్సాన్విరాధనైకప్రయోజనాయపరమ
పురుషస్సర్వ శేషీస్వ శేషభూతమిదమభిగమనంకారి
తవానితసాత్వికత్యాగం కృత్వా । కృతశ్చకరిష్యామి
—అభిగమననభగవతగర్తృణాభగవాన్ప్రియశాంవా
సుదేవఇతి భగవతి సమర్పయెత్ ॥ * * * * *

—శ్రీఇత్యభిగమన ప్రకరణమ్. శ్రీ—

అథోపాదానమ్ । ద్వితీయయామెకృతశ్చకరిష్యా
మి—ఉపాదానన భగవతగర్తృణాభగవత్సంవాసుదే
వ సమర్పయిష్యామీతినజగల్ప్య । బలమన్త్రమనుస
ధాయ । భగవానెవేతి పూర్వోక్తప్రకారేణోపా
దానాఖ్యం కర్తృకారయతీతి సాత్వికత్యాగంకృత్వా ॥
శ్లో ॥ అష్టాద్వితీయభాగేన కృష్ణారాధనతత్పరః । ద్ర
వ్యాణ్యారాధనార్థాని శాస్త్రీయ్యానిసమార్జయెత్ ॥
ప్రభూతానివిశుద్ధాని శుభదేశోద్ధితానిచ । అర
ద్రాణ్యనిషిద్ధాని సక్లహీతానివైష్ణవైః ॥ సుగంధీనిమ
నోజ్ఞానిపుష్పాణ్యభిముఖానిచ । వాసాంసిధనధాన్యా
ని చన్దనాద్యనులెపనమ్ ॥ అన్యానిహవిరథాని తాని
మూలఫలానిచ ! సంక్షౌణ్ధితానిబహుశో దేవభాగ్యా
నియానిచ ॥ దధిక్షీరాజ్యముఖ్యానిద్రవ్యాణిచవిశేష
తః । ఉత్తమానుపదంశాంశ్చ ముగ్ధమాషాదికాన్యసి ॥

తాంబూలాదీనిచాన్యానిసర్వాణ్యాదాయసాదరమ్ ।
 యథార్హంతాని సంస్కృత్యప్రక్రమేతార్చనం త
 తః ॥ ప్రాతరుత్థాయ చిన్మీయ్యాశ్చాన్విరామాత్సప్తయ
 మేవహి । పూజార్థమస్త్రమన్తైః పుష్పాదీన్యత్నతః
 పథి ॥ యాయాదరణ్యమథవానిర్బాధంహితదార్జున
 అకణ్ఠకమృమోతాశ్చకణ్ఠకమృమజాలపి ॥ హృద్యాసు
 గంధాః కర్తవ్యాగ్రహ్యస్సర్వేసేతాదయః । ఉగ్రగంధా
 హ్యకర్తవ్యాస్తవప్రసిద్ధాస్తతైవచ ॥ చతుష్పథశివా
 వాసత్తశానపథమధ్యజాః । త్తతాఅశనిపాతాద్యైః
 క్రమికిటసమావృతాః ॥ వర్జనీయ్యాః ప్రయత్నేనపత్రపు
 ష్పసలాదయః । అమ్బుజానిసుగంధీని సితరక్తానికాని
 చిత్ ॥ యోక్తవ్యానిపవిత్రాణి స్వయమారాధనైతు
 వై । సాంకురాణిచపత్రాణి భూగతాన్యేవమేవహి ।
 విహితాన్యర్చనైనిత్యంయథార్తుప్రభవానిచ । నగృహేక
 రవీరోద్ధైఃకుసుమైరర్చనంహితమ్ ॥ విశేషతస్సకామ
 స్య సిద్ధిభూతయుతస్యచ ॥ ఇత్యాదిశాస్త్రాణిపర్యాయ
 లాచ్య హేయోపాదేయవిభాగంవివిచ్య ॥ శ్లో ॥ స్వ
 ప్రియత్నకృతంశస్త్రంమధ్యమంవన్యసుచ్యతే । అథమ
 స్తుక్రయః కీతంయాచితస్తవధమాధమమ్ ॥ ఇత్యుత్తమా
 దివిభాగమపివివిచ్య ఆరాధనాప్రయుక్తప్రవ్యమార్గ
 యేత్ । తత్రసమిశ్చుష్పకుశాదీనామస్త్రమన్తైః

ర్జనంకుర్యాత్ । తత్రస్వారామాత్సర్వర్జితముత్త
 మమ్ ॥ వన్యంమధ్యమమ్ । క్రయక్రీతమధమమ్ । ప్ర
 తిహలబ్ధ దాతురెవశలం కర్తుఃకిచ్చిద్భవెన్నవ ॥ తు
 లసిహజెతువర్జ్యదినాని ॥ క్లో ॥ ఆదివారెచశుక్ర
 చ మన్వాదిమయుగాదిషు । నాహరెత్తులసిపత్రంమ
 ధ్యాహ్నిత్పరతాహని । సహగ్రన్త్యాంపక్షయోర
 నై ద్వాదశ్యాంనిశివ్యయోః ॥ తులసింయెవిచిన్నన్తి
 తెక్పన్తన్తిహరెచ్ఛిరః । ఇత్యాదీని ॥ అనిషిద్ధదినేషు
 క్లో ॥ తులస్యమృతజన్తాసి సదాత్వంకేశవప్రియ । క
 శవార్థంలునామిత్వాం వరదాభవశోభన ॥ మోక్షే
 కహేతాధరణిప్రసూతెవిష్టోస్సమస్తస్య గురోఃప్రి
 యేతై । ఆరాధనార్థంపురుషోత్తమస్యలునామిపత్రం
 తులసిక్షమస్వ ॥ ప్రసీదమమదేవేశి ప్రసీదహరివల్లభే
 క్షీరోదమథనోద్భూతేతులసిత్వంప్రసీదమే । ఇతిమంత్రై
 సాస్సజుగ్రాణాశ్చతుష్పత్రాంవత్పత్రాంవా తులసింగృ
 హ్ణీయ్యాత్ ॥ కుశాహరణవిధిః ॥ * * * * *
 క్లో ॥ శుచాదేశశుచిర్భూతావస్థితః పూర్వోత్త
 రాముఖః । హుచ్ఛారెణైవమన్త్రేణకుశాస్సప్రశ్న
 ద్విజోత్తమైః । ఇత్యుక్తరీత్యాస్పృష్టౌవ । క్లో ॥ వి
 రిజ్ఞేనసహోత్పన్నపరమేష్ఠినిసగ్గజ । నుదసర్వాణిపా
 పాని దర్భస్పస్తికరోమమ ॥ ఇత్యదర్భలవనంకుర్యాత్ ।

శ్లో : కులటాపణ్ణపణ్ణతవైరిభ్యః కాకిణీమపి । ఉద్యతా
 మపిగృహ్ణాయాన్మనద్యపికదాచన ॥ తస్మాదాత్మిక
 వాచ్యుడౌద్దమభిభవదాన్వితాత్ । మాత్రావిత్త
 న్నగృహ్ణీయ్యాదభక్తాదుపచారతః ॥ ఇత్యాదిభగవ
 చ్ఛాస్త్రభర్తృశాస్త్రా ॥ దిలఃప్రతిగ్రహాయితృనియమస్స
 మ్యగవలోకనియ్యః । అపద్వశేనాసత్ప్రతిగ్రహేసమ్భ
 వితేపి ॥ శ్లో ॥ దానందసచ్చిరైర్మరుక్తమచ్ఛతఃప్రియ
 తామితి । ప్రతిగ్రహీతృభిశ్చైవ నతేమద్విషయోప
 గాః । ఇతి శౌనకాపాత్రయమోక్తమన్త్రవిశేషము
 చ్ఛాగ్య సదసత్ప్రతిగ్రహఃకార్యః ॥ బలాదిమన్త్రాని
 స్థానంబలాదిమన్త్రైరపిప్రతిగ్రహఃకార్యః । తదిహసాత్
 ద్వాపరంపరయావా సమారాధనోపకరణభూత శా
 స్త్రీయ్యసమన్తద్రవ్యపాపైశ్చ స్యశక్యేషుధ్యానాది
 విరోధికాయక్లేశకరబహ్యయాసరసితేషున్యాయతః
 ప్రవర్తేత ॥ ఇత్యుపాదాన సక్లగ్రహః ॥ * * *

ఏనంబాహ్యోపకరణవత్ । అనన్తరభావీజ్యానర్హ
 త్వాపాదకాప్తాదశచణ్డాలపణ్ణవృషశసంజ్ఞికానాత్మగు
 ణతిరస్కారితయాఇజ్ఞోప్రయోగిత్యాత్ పరమాత్ర
 సుప్రీణనైషు ॥ శ్లో ॥ అహింసాప్రథమంపుష్పంపుష్ప
 మిద్రియవిగ్రహః । ఇత్యుభ్య ॥ శ్లో ॥ సత్యమప్రవి
 ధంపుష్పం విష్ణుః ప్రీతికరంమహత్ । ఇత్యాదినాప్ర

ధానతయైవోపదేశాత్ । జ్ఞానవృద్ధిహేతుభూతస
 దాచార్యసేవాసమ్భవణాదిభిరమూని త్వాదిగుణైస్త
 రాణాంసమ్బుదనమప్యపాదానకౌటానివేశ్యతే । పూ
 ర్వసిద్ధబాహ్యోపకరణస్యాపిపుంసః ఆంత్రోపకరణసం
 పాదకవేదాంతకాలక్షేపస్యాప్యపాదానరూపతయా
 తత్కాలతేనకాలయాపనంకార్యమ్ । ఎకస్మిన్ది నెవిష్వ
 యనాదినిమిత్తవశేనా నెకేజ్యప్రసక్తావక్తగుణవిరోధే
 చ తాదర్థ్యాదితి న్యాయేనోపాదానాభిగమనాదికా
 లసజ్జోచకార్యః । తస్మాత్సమారాధనోపయుక్తం
 బాహ్యమాభ్యంతరభ్యోపాదద్యాత్ ॥ ఇత్యుపాదా
 ననిష్కర్షః ॥ భగవానెవ—ఉపాదానాఖ్యంకర్తకారి
 తవానితిసాత్వికత్యాగంకృత్వా కృతఞ్చకరిష్యామి—
 ఉపాదానెనభగవత్కర్తృణాభగవాన్ప్రియతాం వా
 సుదేవఇతిభగవతిపమర్షయేత్ ॥ * * * * *

అథేజ్యానిరూప్యతే । అత్రప్రసక్తాత్పక్రికృతోప
 యుక్తం కిఞ్చదుచ్యతే శ్రీపాఞ్చరాత్రరత్నాయాంతృ
 తీయ్యాధికారారమ్భే । అత్రభాష్యకారోక్తనిత్యాను
 స్థాననిష్ఠస్యబ్రాహ్మణముహూర్తప్రాప్తాకర్తవ్యంతాపత్త
 చ్ఛిష్యప్రశిష్యగ్రన్థతన్మాలసంహితాద్యనుసారేణసజ్జు
 హ్యత ఇత్యుక్తత్వాత్ । అథమన్త్రసిద్ధాంతాపాస్యప
 రరూపవిషయభోగార్చనమపీజ్యాం శ్రీభాష్యకారో

క్తనిత్యగ్రంథవివరణముఖేనవ్యాఖ్యాన్యస్యామృతజ్యోతిర
 మ్మేఘక్షత్వాత్ । ద్వితీయాధికారేపరిపూర్ణసమారా
 ధనాపదేశిభిర్భాష్యకారైరిత్యుక్తత్వాచ్చశీర్షభాష్య
 కారప్రణీతనిత్యగ్రంథప్రకారేణైవేజ్యోతసుష్మయః ।
 అత్రవశ్యేవంశేష్వరకారికాయాంభూతశుద్ధిప్రకరణే । త్రి
 ర్వాధపశ్చచ్ఛత్రోవైత్యారభ్యప్రథమంప్రాణాయా
 మపశ్చచ్ఛపూర్వకంస్వదేహశోషణాదికముక్తమ్ । నిత్యై
 ప్రథమంపశ్చాపనిషన్తన్త్రాణాంసంహారన్యాసమాత్ర
 మభిధాయప్రాణాయామేనైకేనదక్షిణపాణినానాభిదే
 శేమూలమన్త్రీన్యస్యత్యాది నాశోషణదాహనైః
 భిధాయ । భగవద్దక్షిణపాదేమూలమన్త్రీణస్వాత్మనః
 ప్రవేశమభిధాయాపరేప్రాణాయామేనైత్యాదినా ।
 క్రమవ్యత్యాసోమహీయాన్త్ర్యశ్యతే । తథా । ఆధారశ
 క్త్యాదికల్పనెపి మహాన్త్రీక్రియాభేదోవిదుషాంస్ఫు
 టః । తథా కల్పితేనాగభోగే భగవతోధ్యానప్రకర
 ã । క్లో॥ వామోరూపరివిన్యస్తదక్షిణాక్ష్యసరోరు
 హమ్ ॥ ప్రసార్యాధాయవామాక్ష్యంపాదపీతామ్బుజా
 న్తరే । ఇత్యాదినా కారికాయాంరూపభేదఉక్తః । ని
 త్యైతు । కల్పితేనాగభోగఇత్యాదినా ప్రసారిత వా
 మపాదమాకుఞ్చితదక్షిణపాదంధ్యేయరూపముక్త మి
 తిమహాస్థైర్యః । కారికాయాంమూలమన్త్రీణధ్యాన

ముక్తమ్ | నిత్యేపశ్చాపనిషన్తనైర్ద్ధ్యానమితిమనైస్పి
 భేదః | అథశ్రీభాష్యకారోక్తనిత్యానుష్ఠాననిష్ఠస్యైత్యా
 దినా పరమైకాన్తినాం శ్రీభాష్యకారోక్తనిత్యగ్రంథని
 ష్ఠాయాపవాచార్యపాదైరుక్తత్వాద్భాష్యకారానుక్తా
 మన్తన్యాసఃతచ్చిష్యాద్యుక్తప్రకారేణానుష్ఠేయఇతి
 జ్ఞాపనాయైత్యాదినాద్వితీయాధికారే శ్రీభాష్యకా
 రానుక్తాంశస్యాపెక్షితస్యతచ్చిష్యప్రశసేష్యాద్యుక్తప్ర
 కారేణానుష్ఠేయతాక్తైశ్చనిత్యప్రకారేణైవసర్వమ
 నుష్ఠేయమ్ | అనుక్తన్యాసాదకన్తు || శ్లో || న్యాసేన
 వేదమన్తాణాద్దేవతాదర్శ్యభావనాత్ | అప్రాకృతా
 క్షకరణాత్పూజామర్హతిసాధకః | ఇలి ద్వితీయాధికా
 రోపాత్తవచనెన మన్తన్యాసాదీనామిజ్యాధికారా
 ర్థత్వావగమేనాపెక్షితత్వాత్ | న్యాసాదికంవక్ష్యేనం
 శైశ్వరోక్తప్రకారేణైవానుష్ఠేయమ్ || * * *

అథేజ్యా || తృతీయకాలెకృతశ్చకరిష్యామి—ఇజ్య
 యా భగవత్కర్తృణాభగవన్తంవాసుదేవమర్చయిష్యా
 మి భగవతోబలెన—కరిష్యామీతి సజ్కల్ప్య | భగ
 వానెవ స్వకీయైరేవ కల్యాణైకతమైరౌపచారికసాం
 న్సర్వికాభ్యుపహరితై ర్భూతైరఖిలపరిజనపరిచ్ఛదాన్వి
 తం స్వాత్మానంప్రీతజ్గౌరవితుముపక్రమతే | ఇత్య
 నుసంధాయ | ప్రాతస్సానోక్తప్రకారేణమాధ్యాహ్ని

కన్నానంసజుల్పపూర్వకం దేవఋషివిశృతర్పణాంతం
 కుర్యాత్ || అథవా | ధర్మశాస్త్రాక్త ప్రకారేణ స్నానమృత్తి
 కాగోమూత్రాదికంగృహీత్వా నద్యాదికంగత్వాను
 ప్రక్షాళితపాణిపాదస్తీరంసంశోధ్య | త్రిరాచమ్య
 త్రిఃప్రాణానాయమ్య | శ్రీగోవిందైత్యాది—శ్రీభగ
 వదాజ్ఞయా భగవత్ప్రీత్యర్థం కర్తవ్యతాసిద్ధ్యర్థంస
 ద్యాదౌ మాధ్యాహ్నిక స్నానం కరిష్యే ఇతి సజు
 ల్ప్య | సమస్త జగదాధారేతి | సాంజలిబద్ధం భగవన్న
 మనుజ్ఞాప్య | తీర్థాధి దైవతం శ్రీరక్షనాథ మనుజ్ఞాప్య
 నాభిదక్షుజతే త్రినిమజ్జ్య | తతః | దూర్వాయాం |
 అశ్వక్రాంతై—త్వయిసర్వం ప్రతిష్ఠితమ్ | ఇతిమృదం
 గృహీత్వా సంస్థాప్యశిరసిస్నాత్వా అశ్వక్రాంతైతిసప్త
 వాక్యాన్యచ్చార్చ్య | ఆర్ధ్రా మలకమాస్త్రయాపకయా
 మృదాశిరస్యాలిప్య నాభేరుపరిద్వాభ్యామాలిప్య నా
 భేరధస్తై సృభిష్టద్భిః పదద్వయభ్యాం లిప్యస్నాత్వా | గ
 న్ధద్వారేతి సర్వాణ్గో గోమయ మాలిప్య స్నాత్వా |
 షడ్వచం వారుణసూక్తం | ఆపావాఇదగ్ సర్వమితి
 యజః | ఆపాహిష్ఠైతి తిస్త్రః | హిరణ్యనర్ణాఇతి చ
 తుష్టయం | పవమానానువాకఞ్చ జపిత్వా | ప్రాత్య
 సూర్యం ప్రణవేన నిరీత్య నిమజ్జ్య | హిరణ్యశృంగ
 మిత్యద్యైః ప్రాతస్సాన్నినాక్త ప్రకారేణ కర్తవ్యమ్ |

పాత్వా । ఊర్ధ్వపుణ్డాదికం సమాచరెత్ ॥ వస్త్ర
 నిష్పీడనమాత్రం మధ్యాహ్నసన్ధ్యానంతరం కుర్యాత్ ।
 తతః ద్విరాచమ్య ప్రాణానాయమ్య మాధ్యాహ్నికస
 న్ధ్యాముపాసిష్య ఇతి సజ్కల్ప్య । ఆసాహిష్ఠేతి పూ
 ర్వవత్ప్రీత్య । పరిషిచ్య । ఆపఃపునంత్యిన్యనువాక
 స్యాఽఽపఃపిః । అనుష్టుప్చందః । బ్రహ్మణస్పతిరైవతా ।
 అపాం ప్రాశనె వినియోగః । ఆపఃపునంత్యితి అపః
 ప్రాశ్య । దధీక్రాపుణ్ణేతి పూర్వవత్కుర్వాత్ । ఏకమ
 ఘృణందత్వా । శేషం పూర్వవత్కుర్యాత్ । ఉప
 స్థానె । మాధ్యాహ్నిక సన్ధ్యోపస్థానమితి విశేషః । ఆ
 సత్యేనైతి వద్యచాం హిరణ్యస్తాపఃపిః । ఆద్యయోః
 స్త్రిప్తవ్ । చతస్రీణాం గాయత్రీజగత్సృష్టిక్త్రి
 ప్టుష్చందాంసి । సవితాదేవతా । ఉపస్థానె వినియోగః ।
 ఆసత్యేనైత్యాదిత్య ముపస్థాయ సన్ధ్యాది నమస్కా
 రాదికం కుర్యాత్ । తతో యథాశక్తి మూలమస్త్రీ
 జపః । అత్రాధారశక్త్యాది తర్పణమపి కేచిత్కుర్వన్తి ॥
 శ్రీపాశ్చరాత్రరత్నాయాం ద్వితీయాధికారే । ధర్మ
 శాస్త్రీసుక్తనభగవచ్చాస్త్రీకై ననత్కనాస్నాన వి
 శేషాది పూర్వవత్ । భగవత్సమారాధన ప్రయోగా
 భావ్యకార సంకృహిత ఇత్యభిదానాత్పరమైకాన్తినాం

శ్రీభావ్యకారోక్తనిత్యానుష్ఠాననిష్ఠానాంనిత్యప్రకారే
తైవమాధ్యాహ్నికస్నానం కర్తవ్యమ్॥ * * *

— శ్రీ అథేజ్యప్రయోగః శ్రీ —

సుప్రత్యౌభిశపాణిపాదస్నాన్వచాన్తస్తత్తత్తైత్రా
ఘోషం శ్రీరక్తనాథాదికంభగవన్తమభ్యర్చ్యపూజాగృ
హాద్భహిర్ధూరతోఽవస్థాయ । చణ్డాదీద్వారపాలాన్
ప్రణమ్యగన్ధాదిభిరభ్యర్చ్య । ఆత్మప్రవేశనం యాచ
యిత్వా । తైర్దత్తానుజ్ఞాద్వారపాద్యైఽవస్థాయ
అస్త్రమన్త్రాదిభిరభిమన్త్రితంపుష్పండుష్టజస్తవలా
యనార్థం దేవగృహాంతఃప్రాప్య । తత్రదక్షిణపాదంప్ర
థమంవిన్యస్య తదంతఃప్రవిశ్య భగవన్తమష్టాక్షప్రణా
మేన ద్విఃప్రణమ్య ప్రదక్షిణీకృత్య పూజాప్రదేశంస
మ్యార్జ్య గౌమయనౌవలిప్య రక్తవల్ల్యాదిభి రలంకృత్య ।
పాత్యతపుష్పాణిప్రకీర్య కర్పూరాగురుచన్దనైర్ధూపయి
త్వా॥ నిశ్చలైప్రదేశేభువంసశ్శుభ్యాతాంశోవణాదిభిర్వి
శోధ్య । దార్భం దారుమయం వా॥ అసనం॥ ఆశ్చనౌదే
వస్యపురతోదక్షిణతస్సంస్తీర్య । సజ్జౌటనాస్త్రైణా
భివీత్య । అసనమన్త్రీస్య పృథివ్యామెరుపృథ్విః ।
సుతలఞ్చన్దః । శ్రీకూర్మోదేవతా । అసనేవినియోగః॥
జ్ఞో ॥ పృథ్విత్వయాధృతాలాకా విష్ణునాత్వం పురా
ధృతా । త్వఞ్చధారయమాం దేవి పవిత్రం కురుచా

సనమ్ | ఇతి సామాన్యతః ప్రాప్తమనై | గ్రహపద్మాసనస్వ
 స్తికాసనాదిష్వేకమవలమృత్యుప్రసీనో గురుపరంపర
 యా భగవంతముపగమ్య | తమేన ప్రాప్య త్వేన ప్రాప
 కత్వేనానిష్ట నివర్తకత్వేన యథావస్థితస్వరూపగుణ
 విభూతిలీలోపకరణవిస్తారమనుసన్ధాయ | కరిష్యమాణ
 భగవదా రాధన పర్యంతాతిమాత్రప్రీతిజనకానుభవజన
 కాత్యర్థప్రియావిరతవిశదతమప్రత్యక్ష రూపానుధ్యా
 నానుమాల మనోవృత్తి సిద్ధ్యర్థం ద్వయోచ్ఛారణపూ
 ర్వకమఖిలత్యాద్యనన్య శరణస్తత్పాదారవిద్వయగళం
 శరణమహం ప్రపద్య ఇత్యంతంబృహద్గద్యమనుసన్ధాయ |
 సాక్షాద్రూపదనమనుస్థాయ | తజ్జనిత భగవత్ప్రసాదోప
 బృష్టిత మనోవృత్తిస్తమేవ భగవంతమాత్మనస్సాన్నిహి
 త్వేనానుసన్ధాయ | అత్యంతప్రియావిరత విశదతమప్ర
 త్యక్షరూపానుధ్యానైవ ధ్యానాన్నిసీత | తతస్తద
 నుభవ జనితాతిమాత్ర ప్రీతికారితపరిపూర్ణకైజ్జగర్వ
 రూపపూజామారభేత || అష్టావింశతికృత్వోఽన్వావన
 తితేన మూలమనై | గ్రహాతిప్రాణానాయమ్య | కృ
 తక్షాంత్యా రాధనం సజ్జల్ప్య | భగవానైవ స్వ
 నీయామ్య స్వరూపస్థితి ప్రవృత్తిస్వశేషతైకరసేనానై
 నాత్మనాస్వకీయేశ్వ దేహేంద్రియాంతఃకరణైస్సక్తియక
 ల్యాణతమద్రవ్యమయానౌపచారికసాంస్పర్శికాభ్యవ

హారికాదీసమస్తభోగానతిప్రభూతానతిప్రియతమాన
 తిసమగ్రానత్యంతభక్తికృతానఖిలపరిజనపరిచ్ఛదాన్వి
 తాయస్వత్స్వేన్వప్రీతయే న్వయమేవ ప్రతిపాదయతు
 ముపక్రమతే । ఇత్యనునన్ధయ ॥ ఓంలాంనమఃప
 రాయ సర్వాత్మనెనమఇతిపాదయోర్భాసంకుర్వత్
 పృథివీంగన్ధతన్త్రాత్రైవిలాపయామి । గన్ధతన్త్రాత్రమ
 ఘ్న విలాపయామీతి చిన్తయెత్ । ఓంవాం నమః ప
 రాయనివృత్త్యాత్మనెనమఇతి గుహ్యోన్యస్యత్ । అపా
 రసతన్త్రాత్రైవిలాపయామి । రసతన్త్రాత్రంతేజసివిలా
 పయామీతి చిన్తయెత్ । ఓంరాంనమఃపరాయవిశ్వా
 త్మనె నమఇతి హృదయోన్యస్యత్ తెజోరూపతన్త్రాత్రై
 విలాపయామి । రూపతన్త్రాత్రం వాయువిలాపయామీతి
 చిన్తయెత్ । ఓంయాంనమః పరాయపురుషాత్మనె
 నమఇతినాసాగ్రేన్యస్యత్ వాయుస్పర్శతన్త్రాత్రైవిలా
 పయామి । స్పర్శతన్త్రాత్రమాకాశే విలాపయామీ
 తి చిన్తయెత్ । ఓంషాం నమఃపరాయపరమేస్థ్యాత్మ
 నెనమఇతి మూర్ధ్నిన్యస్యత్ ఆకాశంశబ్దతన్త్రాత్రైవిలా
 పయామి । శబ్దతన్త్రాత్రమింద్రియాణిచాహజ్జగరైవి
 లాపయామి । అహజ్జగరంమహతి విలాపయామి । మ
 హాంతంప్రకృతోవిలాపయామి । ప్రకృతింతమసి విలా
 పయామి । తమోజీవం పరమాత్మ నివిలాపయామీతి । త

త్వానాం సంహారం చింతయేత్ || తతః | ప్రాణాయామే నైకేన మూలమన్త్రీందక్షిణేన పాణినా నాభిదేశే న్యస్య | మన్త్రీద్భూతచక్షుషా వ్యాప్యైత నాభిదేశస్థవాయునాశరీరమన్తర్బహిశ్చ సర్వంతత్ప్రకృమేణ | శోషయామీతి సంశోష్య | పునరపి ప్రాణాయామే నైకేన మూలమన్త్రీందక్షిణేన పాణినా హృదయే న్యస్య | మన్త్రీద్భూతచక్రాగ్నిజ్వాలాపబ్బంహితజాతరాగ్నినా తత్తత్సమష్టిప్రలీనసర్వతత్ప్రసర్వకేల్బిషసర్వాజ్ఞానతద్వాసనం స్వదేహం దాహయామీతి దధ్వా | దధతస్సమష్టిప్రలీనసర్వతత్ప్రసర్వకేల్బిష సర్వాజ్ఞానతద్వాసనో భూత్వా | భగవద్దక్షిణపాదాఙ్ఘ్రస్థేములమన్త్రీణస్వాత్మానం ప్రవేశయేత్ | అపరేణ ప్రాణాయామేన భగవత్ప్రసాదేన భగవత్కిరణరతాయోగ్యతా మాపాద్య | తస్మాదాదాయ | తద్వామపాదాఙ్ఘ్రస్థా అథస్తాన్మూలమన్త్రీణస్వాత్మానం విన్యస్య | భగవద్వామపాదాఙ్ఘ్రస్థనఖశీతాంశు మణ్డలగళద్విన్యాయుత ధారయాత్మానమభిషిచ్య | భగవత్ప్రసాదేన తదమృతమయం సర్వకైజుర్యమనోహరం సర్వకైజుర్యయోగ్యం శరీరం లభ్యై | తస్మిన్ పశ్యేచ్ఛనిషన్నస్త్రాన్ సృష్టిక్రమేణ న్యసేత్ || తత్ప్రకారః || ఓం హేం నమశ్చిత్తముద్ధిన్నై న్యస్వరమాత్మనస్తవ ఉత్పాదయామి | తమసః ప్రకృ

తిముత్పాదయామి॥ప్రకృతైర్మహాంతముత్పాదయామి॥
 మహతోఽహఃకారముత్పాదయామి॥అహఃకారా
 దిద్వియాణిశబ్దతన్మాత్రఞ్చోత్పాదయామి॥ శబ్దతన్మా
 త్రాదాకాశముత్పాదయామీతి చింతయేత్॥ ఓంయాం
 నమఇతి నాసాగ్రన్యస్యన్నాకాశాత్ స్పర్శతన్మాత్రము
 —మి॥ స్పర్శతన్మాత్రాద్వాయము—మీతి చింతయే
 త్॥ ఓంగాం నమఇతి హృదయేన్యస్యన్నాయోరూ
 పతన్మాత్రము—మి॥ రూపతన్మాత్రైజడత్పాదయా
 మీతి చింతయేత్॥ ఓంవాంనమఇతి గుహ్యేన్యస్యన్తే
 జసారషతన్మాత్రము—మి॥ రసతన్మాత్రాదపడత్పాద
 యామీతి చింతయేత్॥ ఓంలాంనమఇతి పాదయోర్ము
 స్యన్తాబద్ధోగస్తతన్మాత్రము—మి॥ గస్తతన్మాత్రాత్పృ
 థివీమృత్పాదయామీతి చింతయేత్॥ ఎవం ధూతంప
 తిశుద్ధదేహంధ్యాత్వా॥ పునరపి ప్రాణాయామనైకే
 న భగవద్వామపాదాంగుష్ఠవినిస్సృతామృతధారయా
 త్వాన మభిషేచ్య॥ కృతలాఙ్ఘికాశ్చతాద్వపుష్కరిః॥
 అస్యశ్రీమదష్టాక్షరమహామన్తస్యత్యాదిపూర్వోక్త
 జ్జికారేణ ఋష్యాదిన్యాస మక్లింన్యాపఞ్చ కుర్వా
 త్॥ ఆరాధనార్థేవినియోగఙ్గతిభేదః॥ అత్ర శ్రీభా
 వ్యకారైర్వక్త్రీవం శేషైరైశ్చ జపస్యానుక్తత్వాదారాధ
 న యోగ్యతార్థం న్యాసమాత్రంకర్తవ్యమ్॥ షా

ద్వాదిమతుః॥జపోఽప్యుక్తః । తతోయాగమారభేత్ । భ
గవా నేవేత్యాది—కారయతీతిపూర్వవధ్యై తస్మా
దయకమలమధోముఖ మూర్ధ్వ మున్నమయ్యై బాహ్య
తోపక్ష్యమాణాధారశక్త్యాది కల్పనక్రమేణ యోగపీ
తాంతంకల్పయిత్వా । పర్యజ్ఞంనాగరాజఞ్చపరి
కల్ప్యై తస్యపీతస్య దక్షిణపార్శ్వ తస్మాన్స్వత్తానంవి
చిన్త్యై । తత్పిఠోపరి సవ్యమ్పాదమితి వక్ష్యమాణక్ర
మేణ సపరివారం భగవంతం విచిన్త్యై । ధ్యాత్వా ।
మానసైరతిమానుషై స్సాంస్పర్శికౌ పచారికాభ్య
వహరితైర్బౌద్ధైరభ్యర్చ్యై । భగవంతం ప్రణమ్యై
ప్రసాద్యై । శ్లో॥ భగవత్పుణ్డరీకాక్ష హృద్యాగస్త మ
యాకృతమ్ । ఆత్మసాతుకురుదేవేశ బాహ్యేన్ద్రాంస
మ్యగర్చయే ॥ విభోసర్వలూకేశ ప్రణతార్తిహరా
చ్యుత । త్వాంభక్త్యా పూజయామ్యద్య భౌగైరఘ్నై
దిభిఃక్రమాత్ । ఇతి బాహ్యయాగం భగవతేనైవేద్యైత
దనుజ్ఞాతశ్చణ్డేడిక ద్వారపాలాగన్ధాదిభిరభ్యర్చ్యై
సమ్భారా సమ్భృత్యై । ఆత్మనావామపాశ్చైవజల
భాజనై తోయముత్పూర్యై । గన్ధ పుష్పయుతంకృత్వా
మూలమన్త్రైః సప్తకృత్వోభిమన్త్యై । మూలమన్త్రై
శైవవిశోష్య దద్ధ్వాదీవాయమృతమయన్తాయముత్పా
ద్యాశ్రుమున్త్రైఃరక్షాంకృత్వా సురభిముద్రాంప్రద

ర్భ్యః । అన్యని పూజాద్రవ్యాణ్యశ్చనోదక్షిణపార్శ్వే
 నిధాయ । మూలమన్తైః శోషణదాహనస్థావనైర్యోగ్య
 తామాపాద్య । ఆత్మనః పురతస్సాస్త్విస్తీర్ణేపీతే । క్రమేణ ౨
 ౨. గ్నేయాదిషుకౌశేవ్యఘ్నకౌపాద్యాచమనీయ్యస్నానీ
 య్యపాత్రాణినిధాయ । మూలమన్తైః శాస్త్రమన్తైః శాస్త్రా
 ప్రత్యక్షైః । శోషణాదినావిశోష్య సంస్కృతతాయే
 సపూరయత్వా । అఘ్నకౌపాత్రైః । శ్లో । సిద్ధార్థమ
 ఉతంచైవ కుశాగ్రం తిలమెవచ । యవంగద్ధం ఫలం
 పుష్పమఘ్నేద్రవ్యాణినిక్షిపెత్ ॥ పాద్యేదూర్వాం
 విష్ణుపణీకం శ్యామాకం పద్మమక్షతమ్ । ఆచమనీయ్య
 పాత్రైః । ఎలాలవద్గతకొలజాతీకర్పూరచద్దసమ్ ॥
 స్నానీయ్యపాత్రైః । గద్దసర్వాషధీరసఫలబీజ కుశా
 నిచ । తిలానిచాక్షతజ్జైవదధిక్షీరంఘృతంతథా ॥ అ
 రిన్ద్రాతులసీపుష్పం స్నానీయ్యద్రవ్యముచ్యతే । గద్దస
 ర్వాషధీత్యుతశ్లో ॥ కొష్ఠమాంసహరిద్రద్వేమురాశైత
 యచమ్పకాః । వచాకచారముస్తాశ్చసర్వాషధ్యః ప్ర
 కీర్తితాః । ఇత్యుక్తతత్తద్ద్రవ్యాణితత్తత్పాత్రైః నిక్షిప్య ।
 ద్రవ్యాభావేతులసీంవానిక్షిపెత్ । అన్యస్త్విన్నాత్రై
 సర్వాద్ధతోయముత్పూర్య పరికల్ప్య తతోఘ్నకౌపా
 త్రంపాణినా మూలమన్తైః । శాఖిమన్త్యైః । ఓంన
 మోభగవతే అఘ్నకౌపరికల్పయామీత్యఘ్నకౌపరిక

ల్పయెత్ | ఓంనమోభగవతేపాద్యం—పరికల్పయెత్ |
 ఓంనమః—అచమనీయ్యం | ఓంనమః—స్నానీయ్యం
 ఓంనమః—శుద్ధోదకం పరికల్పయామీతి | ఏతానిపా
 త్రాణిపరికల్పయి | అఘృణాపాత్రజలమన్యేన పాత్రే
 తాదాయ | యాగభూమిం సర్వాణిచయాగదవ్యా
 ణీతత్తానంబు ప్రాప్త్యాసనంపరికల్పయెత్ || ఓం
 ఆధారశక్త్యై నమః ఇత్యారభ్యభూం భూమ్యై నమః ఇత్య
 న్తం యథాస్థానముపర్యుపరిధ్యాత్వా ప్రణమ్య | ఓం
 శ్రీవైకుంఠాయ దివ్యలోకాయ నమః ఇతి శ్రీవైకుంఠం దివ్య
 లోకంధ్యాత్వా | ప్రణమ్య | ఓం శ్రీవైకుంఠాయ దివ్య
 జనపదాయ నమః ఇతి దివ్యజనపదంధ్యాత్వా | ప్రణమ్య |
 ఓం శ్రీవైకుంఠాయ దివ్యనగరాయ నమః ఇతి దివ్యనగరం
 ధ్యాత్వా ప్రణమ్య | ఓం శ్రీవైకుంఠాయ దివ్యవిమానాయ
 నమః ఇతి దివ్యవిమానంధ్యాత్వా ప్రణమ్య | ఓం మానస్తమ
 యాయ దివ్యరత్నమంటపాయ నమః ఇతి దివ్యమంట
 పంధ్యాత్వా ప్రణమ్య | ఓం మాస్తరణకూపాయ నస్తాయ
 నాగరాజాయ నమః ఇత్యస్తరణంధ్యాత్వా ప్రణమ్య |
 ఓం ధర్మాయ పాదపీతాయ నమః ఇతి ఆగ్నేయ్యాంజ్ఞానా
 యపాదపీతాయ నమః ఇతి నైఋత్యుత్యామ్ | ఓం వైరా
 గ్యాయ పాదపీతాయ నమః ఇతి వాయవ్యాం | ఐశ్వర్యా
 యపాదపీతాయ నమః ఇతి ఈశాన్యాం | ఇతి క్రమేణ పీతం

న్యస్యధ్యాత్వా ప్రణమ్యః ఓమధర్మాయపీఠగాత్రాయ
 నమఃకలి ప్రాచ్యామ్ । ఓమజ్ఞానాయపీఠ—నమః
 దక్షిణస్యామ్ । ఓమవైరాగ్యాయపీఠ—నమఃకలిపశ్చి
 మాయామ్ । ఓమనైశ్వర్యాయపీఠ—నమఃకలిఉత్తర
 స్యామ్ । క్ర మేఘపీఠగాత్రాణి । న్యస్యధ్యాత్వా
 ప్రణమ్యః । పశ్చిమపరిచ్ఛిన్నతనవే పీఠభృతేనదాత్తకా
 యానన్తాయనమఃకలి సదాత్మకం సర్వకార్యోన్ముఖంవి
 భుమనన్తంవిన్యస్య । తమపరి । ఓమష్టదశపద్మాయన
 మఃకలి । అష్టదశపద్మంవిన్యస్య । తస్యపూర్వాద్యేష్వ
 ష్టసుదధేషుక్రమేణ । ఓంవిమలాయైచామరహస్తాయై
 నమః కల్యాణరభ్యః ఈశానాయైచా—నమః కల్యా
 న్తముచ్చరణ । విమలాద్యాహరేముఖమీక్షమాణాః ।
 కరేణైకేన చామరాణిదధతీస్సర్వలజ్జుతా ఇతరైః ।
 హస్తైఃస్పృశిరొనిహితేన నమస్యస్తీరష్టోధ్యాత్వా । గ
 ధ్ధాదిభిరభ్యర్చ్యైకణికాపూర్వభాగే । అనుగ్రహాయై
 చా—నమఃకలిపూర్వోక్తరూపామ్ । విన్యస్యధ్యాత్వా
 ప్రణమ్యః । ఓంజగత్పరికృతయోచివ్యయోగపీఠాయన
 మఃకలి జగత్పరికృతేనిమితమాధారశక్త్యాద్యఖిలదేవ
 తామయ మచ్ఛతం యోగపీఠమ్ । విన్యస్యప్రణమ్యా
 భ్యర్చ్య । ఓంచివ్యయోగపర్యటాయనమఃకలి చిన్మ
 యోగపర్యటం విన్యస్య । ఓంసహస్రఫణామణిమ

జ్ఞోతాయానంతాయ నాగరాజాయ నమఃకృతిమధ్యే ।
 కుంజరీకృతవిగ్రహం రజితాదినిభమున్నిద్రపద్మ సత్రా
 రుణేక్షణం తైత్య సౌగంధ్య సౌకుమార్య మార్దవా
 దిగుణాకరం వితానమి సఫణాసహస్రం పితృత్యా
 సీన మనంతం నాగరాజమ్ । విన్యస్య ధ్యాత్వా ౭భ్య
 ర్చ్య ॥ ఓంపాదపీతాత్మనెనంతాయనాగరాజాయనమ
 ఇత పురతఃపాదపీఠమ్ । విన్యస్య సర్వపరివారాణాం
 పురతఃపశ్చాదపి సర్వః । ఓంపద్మాననైభ్యోనమః
 తి పద్మాసనాని విన్యస్య । యోగపీఠస్య । పశ్చాత్పుర
 తఃప్రాగుత్తరేచక్ర మేణానంతగుడవిష్వక్సేనానాం
 ఓంసపీఠక పద్మాననైభ్యోనమఃకృతి సపీఠక పద్మాసనా
 ని విన్యస్య । సర్వత్ర పుష్పాక్ష తాదీనవకీర్య ధూపై
 ధూపయిత్వా । యోగపీఠస్య పశ్చిమోత్తరదిగ్భ్యుగై స
 మీపతః । ఓమస్తస్మరుభ్యోనమఃకృతి రహస్యత్రయగాయ
 త్రీప్రదాత్మాకతదథోకపదేష్టానిజ్యోప్రయోగశీక్ష
 కా భరసమర్పణ కత్మాంశ్చ సర్వాగుహాంస్తదీ
 య్యాగుహాంశ్చ । ధ్యాత్వావ్రణమ్య గద్ధాద్యై రభ్య
 ర్చ్యభివాద్య ప్రసాద్య ॥ క్లో ॥ గురవస్తదీయగుర
 వొదిలెస్తుమమసాధ్వనుగ్రహమ్ । యుక్తదుపజనిత శ
 క్తిమతి హరిమర్చయామి గతభీఃప్రసదత ॥ ఇతి
 వ్రణమ్యానుజ్ఞాస్య । భగవద్యాగమారభేత ॥ * * *

కల్పితేనాగభోగేనమాసీనంభగవంతం నారాయణం
 పుణ్డరీకదళామలాయ తేక్షణం కిరీట మకుటహారకే
 యూగ కటకాది సర్వభూషణై ర్భూషితం ఆకుశ్చిత
 దక్షిణపాదంప్రసారిత వామపాదం దక్షిణజానున్యస్త
 ప్రసారిత దక్షిణభుజం నాగభోగన్యస్త వామభుజమూ
 ధ్వజభుజద్వయేశజ్ఞచక్ర ధరం సర్వేషాం నృప్తిస్థితిప్ర
 శయహేతుభూతమం జనాభం విరాజమాన మునగ్ర
 ప్రబుద్ధస్ఫురదపూర్వాచిన్త్యపరమసత్వ పశ్చిశక్తిమ
 యవిగ్రహంపశ్చౌపనిషన్తనైర్ద్విత్యాత్వాభగవత్సమా
 రాధనాభిముఖాభవేతిప్రార్థ్య । మూలమనైరదణ్డవ
 త్ప్రసాదమోక్తాయ ॥ శ్లో ॥ బ్రహ్మాద్యాస్సకలాదేవాయ
 నమస్తతుఃపవీశ్వరాః । సవేషభగవానద్యమమప్రత్య
 త్తతాగ్లతః । స్వాగతం భగవన్నద్యమాంతరయితు
 మాగతః । ధన్యాస్త్యనుగ్రహీతోష్టి కృతార్థాఃకృ
 పానిధే । ఇతి స్వాగతం నివేద్య । ॥ శ్లో ॥ సాన్నిధ్యం
 కురుదేవేశ సర్వదాసర్వకామద । ద్రవ్యసున్త్రీక్రియా
 భక్తి శ్రద్ధాహానింసహస్రభో । ఇతిసాన్నిధ్యయా
 చనంకుర్యాత్ । అన్యత్రస్వాభిమతే దేశేపూజాచే
 దేవమావాహన మిత్యుపక్రమ్యశ్లో ॥ మన్త్రయోగస్స
 మాహ్వనం కరపుష్పోపదర్శనమ్ । బిమ్బోపవేశనం
 చైవ యోగవిగ్రహచిన్తనమ్ । ప్రణామశ్చసముత్థానం

స్వాగతం పుష్పమేవచ ॥ సాన్నిధ్యయాచనంచైవ త
 త్రాహ్వానస్యసత్కీర్తియాః ॥ తతో భగవంతం పూజ్య
 డక్షిణతః శ్రీంశ్రియైనమఇతి గౌరొచనవశాం భగవ
 న్నారాయణత్యాదిగద్యోక్తగుణ సమ్పన్నాశ్రియ
 మావాహ్యప్రణమ్య । వామే ఓంభూంభూమ్యైనమ
 ఇతి శ్యామాంభూమిం । తత్రైవనీంసీథాయైనమఇతి
 హరితవశాం సీథాం । ఓంసర్వాభ్యోభగవద్విష్ణుమ
 హిషీభ్యానమఇతి సర్వాభగద్విష్ణుమహిషీస్సమంతః
 ప్రణమేదితి నిత్యగ్రంథరీతిః । అత్రకైచిత్ । అన్య
 త్రైత్యస్యసూర్యంధ్యయతయోక్తసరవాసుదేవమూ
 ర్త్యతిరిక్త మూర్త్యస్తైపూజాచేదేవమూవాహనమి
 త్యేవాఙ్ముఖైః । పూజాయామూవాహనస్థానానీతి పర
 మవ్యోమాతిరిక్తానాం స్థానానామూవాహనస్థాన త
 యావత్సమాణత్వాత్ దైవబహుశ్రీకోశదశనాచ్చే
 తి వణాయన్తి । వస్తుతస్తు అన్యత్రకల్పితనాగభాగవ్య
 తిరిక్తదేశై పూజాచేదిత్యేవస్వరసత్వం ప్రతీయతే॥
 ఆత ఉక్తరీత్యా । ఆధారశక్త్యాదిపీఠకల్పన మంత్రైశ్చ
 పి ప్రకారాంతరైఃపూజాస్తీతిగమ్యతే । తథాసత్యే
 విహి । అన్యత్రస్వాభిమతదేశైశ్చైత్యస్వస్వరస్వాత్
 మంత్రయోగాదిక్రమేపక్షభేదాస్సంసృత్యనై । అత్ర
 ప్రథమం । ఆచార్యగుణాదశే । శ్రీమన్నారాయణ

మునిభిః ప్రదశిత ప్రకారోలిఖ్యతేఽడ్ధరణ్యాఽర్ఘ్యైః
 జలమాగాయ పుష్పద్వయం నిక్షిప్య । మూలమంత్రం
 చతురాన్యత్య । భగవద్విగ్రహచింతనమ్ । మంత్ర
 యోగః । పశ్చాత్సనివన్తం త్రైష్యైద్యైన వ్యోమమం
 త్రైణః । ఉద్యోగధ్యానమ్ । ద్వితీయేన వాయవ్యమస్త్రై
 ణపాత్రప్రవేశధ్యానమ్ । సమావృత్యమ్ । తృతీ
 యేనాగ్నేయమంత్రైణపాత్రంబిమ్బ సమదశకయి
 త్వాపురతానిధాయ । ఏకం పుష్పం సజలం సతేజోహ
 స్తైనాదాయ దేవస్య దశకనమ్ । కరపుష్పౌపదశకనం ।
 తురీయేణాఽప్య మంత్రైః భగవన్మూర్ధప్రభృతి
 పాదాంతం పుష్పజలాభ్యామభిషిచ్య ప్రవేశధ్యా
 నం । బిమ్బౌపవేశనమ్ । ద్వితీయపుష్పమాదాయ పశ్చి
 మేన పాథివమంత్రైః ప్రణవేనచ । బ్రహ్మరస్థింపి
 ధాయశిరఃప్రభృతిపంచాపనివన్త్యాసః । మూలమస్త్రై
 న్యైశశ్చ యోగవిగ్రహచింతనమ్ । మూలమస్త్రైః
 ప్రణామోత్థానైః । బ్రహ్మద్యాస్థకలాచేనాశ్చతి మ
 స్త్రైః స్యాగతమ్ । పుష్పం నామ । మూలమస్త్రైః
 పాదయోగ పుష్పప్రదానమ్ । సాన్నిధ్యయాచనం
 నామ । భగవత్పాదావధానపరిసమాప్తీ సన్నిధిత్వే
 హవిగ్రహశ్చతి సాన్నిధ్యప్రార్థనమ్ । తత్తత్తత్త్రై
 ణ శ్రీయంఘ్రామింసీశాఞ్ఘావాహయేదితి । నిత్యవ్యా

ఖ్యానాదౌతుఃక్రప్ర కీయాయా ఎవకిచ్చిదాధిక్య
యుక్తతయావిస్తరయా పెణావాహన క్రియాయాభేదః
ప్రదశితః । తథాహి । మన్త్రమోగోనామక్రధర
ణ్యైఃఘృజలమాదాయతత్ర పుష్పద్వయం నిక్షిప్య
ఉంథంకృత్వా । ధారణవిధారణైవకృత్వా మూలమ
న్త్రం చతురావృత్తిపూర్వకమావాహ్య భగవద్విగ్ర
హచింతనమ్ । సమాహ్వనస్తు । ఓం పరమహంసస్థిత
మదనుగ్రహభియోగోద్యతానతారపశ్యాస్యాభీమత
సిద్ధిదమన్త్రీకరీర । ఓం నమోనమః । ఓం ఘోన
మఇతి ఉద్యోగధ్యానమ్ । ఓం యాంనమఇతి కరస్థపా
త్రజలె ప్రవేశధ్యానశ్చ । కరపుష్పొపదశనం నా
మ । ఓం రాంనమఇతి పాత్రంభగవదభిముఖేదశనం
త్వాపురతొనిధాయ ఏకంపుష్పం సజలం సతేజోహస్తై
నాదాయ దేవస్యముఖేదశనమ్ । బిమ్బోపవేశనం నా
మస్తో॥ ఆవాహయామిలక్ష్మీశం పరమాత్మానమవ్యయమ్
ఆతీష్ఠతామిమాం మూర్తిం మదనుగ్రహకామ్యయా । శ్రీ
యాసార్థం జగన్నాథో యోనారాయణః ప్రభుః । ఆతి
ష్ఠతామిమాం మూర్తిం మదనుగ్రహకామ్యయా ఇతి ధ్యా
త్వా ఓం వాంనమఇతి భగవతశ్శీరః ప్రభృతిపాదాంతం
పుష్పజలాభ్యామభిషిచ్య ప్రవేశనం యోగవిగ్రహచింత
నం నామ । అన్యత్పుష్పమాదాయ ఓం లాన్నమఇతి బ్రహ్మ

రథగ్రీవిధాయశేషం నిరస్యము—లమంత్రేణ భగవద్వి
 గ్రహధ్యానం ॥ భగవతః శిరః ప్రభృతి పాదాంతం పం
 చాపనివత్తుం త్రాణాం సృష్టిత్రమేణ న్యాసః | ము—లమంత్ర
 త్రస్య వ్యాపక న్యాసః | ము—లమంత్రాక్షరాణాం | ఓం
 ఓం ఓం నం | ఇత్యాదిత్ర మేణ మూర్ధ్ని నెత్రయో
 న్మఖే హృదయే నాభౌ గుహ్యే జాన్వోపాదయో శ్చ త
 త్తదంగుళ్యా సృష్టి న్యాసః | నాభ్యాః సిహృదయ పర్యంతం
 ఘ్రితీ న్యాసశ్చ తతో ము—లమంత్రేణ ప్రణామ సముత్థా
 నే | బ్రహ్మద్యాస్యకలాదేవా ఇతి స్వాగతం | అథ పాద
 యోః పుష్పప్రదానం | సాన్నిధ్యయాచనం నామ |
 ఓం ఓం జ్ఞానాయ హృదయాయ నమః సన్నిధి త్సేవ
 హ భగవన్నితి భగవత్కూర్చి అఘ్యుజలం పుష్పేణ
 ప్రదాయ | శేషం నిరస్య | పునరపి ఓం నాం బలాయకవచా
 యహుం | భగవత్ సన్నిధి త్సేవ హవిగ్రహ ఇతి భగవ
 త్కూర్చి పుష్పేణ జలం ప్రదాయ శేషం ప్రహవిగ్రహ
 శాంత్రే నిరస్య | పునరపి ఓం యం తెజసే నెత్రాభ్యాం వౌ
 షట్ యావదా రాధన పరిసమాప్తి భగవత్ సన్నిధి
 త్సేవ హవిగ్రహ ఇతి భగవత్కూర్చి పుష్పేణ అఘ్యుజ
 తం ప్రదాయ శేషం నిరస్య ॥ క్లో ॥ సాన్నిధ్యం కు
 రుదేవేశ సర్వదా సర్వకామద | ద్రిప్యమంత్రక్రియా
 భక్తి శ్రద్ధా హానింసహ ప్రభో | ఇత్యఘ్యుత్తయ

పురస్సగం సాన్నిధ్యయాచనమ్ । అభిభాగవత్సకసి
 దక్షిణభాగమారభ్య క్రమేణతత్త్వంత్రైణ శ్రీభూ
 మిసీథానాన్యాయసః దక్షిణేతరహస్తేషు పశ్చిమదాశ్చ
 చక్రాణాం ప్రణవాదినమోంతన్యాయసః । ఎవంకిరీట
 శ్రీవత్సకాస్త్రభ వనమాలానాంశిరౌపక్రాదక్షిణభాగ
 మధ్యే భయపాశ్చేషున్యాయసః । శ్రీపుష్టసరస్వతీని
 ద్రాకానిపుశ్చీగరుడానాంతత్త్వానైషున్యాయసః । తె
 మంచతురుపచారై రదక్షానంద క్రమద్రాముసల ము
 ద్రావ । ఎవంశ్రావిచిమ్బసతి । ఓంశ్రీంశ్రీయైనమఇతి
 చతురావృత్యాచిమ్బాపవేశనాంతంకృత్వాఓంమంస
 మఃపదాయఇత్యాదియోగవిగ్రహచింతనకాలే సంహృ
 పనిషదాంసృష్టిన్యాయసంకృత్వా ఓంశ్రీంశ్రీయైనమఇ
 తిశ్రీమంత్రేణ వ్యాపకన్యాయసంకృత్వా ఓంశ్రాంజ్ఞా
 నాయ హృదయాయ నమః । ఓం శ్రీం విశ్వరాయ
 శిరసేస్వాహాఓంశ్రాంశక్త్యైశిఖాయైవౌషట్ । ఓం
 శ్రేంబలాయ—హంఓంశ్రాంశక్త్యైశిఖాయైవౌషట్ ।
 ఓంశ్రీఃవీర్యాయస్త్రాయైవౌషట్ । ఇతిషడ్గన్యాయసంకృ
 త్వాశ్రీమన్త్రైణప్రణామోజ్ఞానకృత్వాస్వాగతంలి
 పేద్య ॥శ్రీమంత్రేణపుష్పందల్వా ఓంమోంజ్ఞానాయ
 హృదయాయనమః । ఇతిభాగవతిశ్రీస్సన్నిధిత్వేహ ఇత్యు
 ధ్యైంశ్రీమూర్ధ్నిదద్యాత్ । ఎవంభూంభూమ్యైసమితి

చతుగాస్పత్యైత్వాది । ఓంభాంజ్ఞానాయహృదయా
 యనమఇత్యాదిక్రమేణభూమ్యావాహనం । ఓంసీంసీ
 థాయైసనుఇత్యాదీనీథా వాహనమితి । సాలగ్రామశి
 లాయాంతు॥ ఆవాహనం వినాసాన్నిధ్యయాచనమా
 త్రంకుర్యాత్ । ఓంకిరీటాయ—నమఇతి ఉపరిభగవతఃప
 శ్చీనుపార్శ్వైః చతుర్భుజం చతుర్వక్త్రం కృతాంజ
 లిపుటం మూర్ధ్నిభగవత్కీరీటంధారయంతం కీరీటా
 ఖ్యంవివృపురుషంప్రణమ్య । ఓంకిరీటమాలాయైసనుఇ
 తి । స్వమాళినా । దేవాపీడంబిభ్రతం । ఆపీడాత్తానంభగ
 వతఃపురుషోధ్యాత్వా । ప్రణమ్య । ఓందక్షిణకుం
 డలాయినమః । ఓం వామకుండాలాయనమఇతి । భగవతోద
 క్షిణవామపార్శ్వయోర్యధాక్రమం స్వమాళినాభగవ
 త్పుష్పణభూషణం దధతం మకరకుండాఖ్యం సూరిదస్వ
 యంప్రణమ్య । ఓంవైజయన్త్యైవ న—నమఇతిపఞ్చన
 ణాం హృదుతనుంపఞ్చభూతాధారభూతాంశూత
 మాలాఖ్యాం మూర్తిమతీం శ్రియమివస్థితాంభగవతఃపు
 శతఃప్రణమ్య । శ్రీగుత్తులస్యైవనమఇతిపురతావైజయంతీ
 పార్శ్వైః॥ శ్లో॥ శ్యామాంకమలపత్రాక్షీం గోవిందచరణ
 ప్రియామ్ । దేవీం శ్రియమివానన్ద్యాం హరైర్నిత్యవిభూ
 షణమ్॥ ప్రణమ్య । ఓంకౌస్తుభాయనమః పురఃకరిజీవిత
 త్వధారభూతంభాస్వరసపుషంకౌస్తుభాత్తానంప్రణ

మృగం కాశ్చీగుణోజ్వలాయదవ్య—నమఇతిపురతః
 పీతామృతప్రణమృతసర్వభౌగవద్దివ్యభూషణేభ్యో
 నమః॥ శ్లో॥ తత్తద్యసముద్ధానితేజాంసిపరమాద్వయః
 సుసారాణిసుగంధీనిసుకుమారాకృతీనిచ॥ మనోనయనహా
 రీణి దేవస్యాసినిజైర్నైః ॥ స్వైరేవధార్యమాణాని
 రూపైర్భవతివిదైశ్చైః । యథాయాపంయథాస్థా
 నం యథావణంయథాక్రమమ్ ॥ ప్రణమ్యచింతయే
 ద్భక్త్యాస్వైర్మనైః పురతఃహరేః ॥ కత్యానికమేణ్య
 భగవతఃపురతపవనూపగాదీనిసర్వాణిభూషణానిధా
 త్వా ప్రణమ్య । ఓంసుదశనాయహేతిరాజాయన
 మఇతిసుదశనాత్మానం రక్తనైత్రంద్విభుజంకృతాం
 జలిపుటంభగవంతమూలకయంతతద్దశనానందబృం
 హితముఖంమూర్ధ్నిభగవచ్ఛక్రంధారయంతందక్షిణ
 తఃప్రణమ్య ఓంనందకాయనయఇతి తతైః పంచానత
 త్వాధిదైవతంమూర్ధ్నిభగవత్పద్మంధారయంతం దివ్య
 పురుషంప్రణమ్య । తతైః పంచాయనమఇతి శిరసి ప
 ద్మంధారయంతచైత్యసౌగంధ్య సౌందర్యనూదకవాదిగు
 ణంలీలాపద్మంధ్యాత్వా । ప్రణమ్య । వామతఃపాశ్చ
 జన్యాయనమఇతి శఙ్ఖాత్మానంసితవణంరక్తనైత్రంద్వి
 భుజంకృతాంజలిపుటం శఙ్ఖనాదానందబృంహితముఖం
 మూర్ధ్నిభగవచ్ఛక్రంధారయంతంప్రణమ్య । ఓంకౌ

మోక్షకై—నమఇతిగదాం దేవీంబుద్ధితత్త్వా ధార
భూతాంగదాంశిరసాదభింతతైః ప్రవణమ్య । ఓం
శాచాయ—నమఇతి తృనైత్రం శిరసాభగవద్ధను
ధారయంతతదాకృతిశరతూణీరక్షయసమేతం
శాచాయానంతతైః ప్రవణమ్య । ఓంసర్వభ్యోభగ
వద్వివ్యాయుధేభ్యోనమఇతి సర్వాణిభగవద్వివ్యాయు
ధానిస్వశరీరోద్ధృత స్వస్వరూపాయుధాని ప్రణమ్య ।
ఓంసర్వభ్యోభగవద్వివ్యపాదారవిద్వసంవాహినీభ్యో
నమఇతి భగవత్పాదారవిద్వసంవాహినీస్సమంతతఃప్ర
ణమ్య । అనంతాయనాగరాజాయనమఇతి పృథ్వీన
ంతంనాగరాజఞ్చతుర్బాహుంహులముసలధరంకృతా
జ్జలీపుటంఘణౌమణిసహస్రమణ్డితొత్తమాగ్గం వారు
ణీకాన్తిభ్యాం పత్నీభ్యాంసమేతం భగవంత మాలోక
యంతద్దశవానద్దబృంహిత సర్వక్లింధ్యాత్వా
ప్రణమ్య । ఓంసర్వభ్యోభగవత్పురిజనైభ్యోనమఇతి
అనంతాస్థేయ్యా భగవత్పురిజనా సర్వతఃప్రణ
మ్య । ఓంభగవత్పాదుకాభ్యాం నమఇతి పాదుకేపు
రతః ప్రణమ్య । ఓంసర్వభ్యోభగవత్పురిచ్ఛదేభ్యో
నమఇతి సర్వాపరిచ్ఛదాప్రణమ్య । ఓంవైసతేయా
యనమఇతి వైసతేయంసమాసీనంద్విభుజంకృతాజ్జలి
పుటంభగవంత మాలోకయంతరుద్రాసుకీర్తిభ్యాం స

మేతంధ్యాత్వా ప్రణమ్య | ఓంభగవతేవిష్వక్సేనాయ
 నమఇతిభగవతఃప్రాగుత్తరేదక్షిణాముఖంచతుర్భుజం
 కృతాంజలిపుటంఽఙ్గచక్రధరంసీలమెఘనిభంసూత్ర వ
 త్త్యాసమేతంధ్యాత్వా ప్రణమ్య | ఓంగంగబాననాయ
 నమః | ఓంజంజయత్యేనాయనమః | ఓంహంహరివక్త్రా
 యనమః | ఓంకంకాలప్రకృతినంజ్ఞికాయనమః | ఓం
 సర్వభ్యోభగవద్విష్వక్సేనపరిజనైభ్యోనమఇతి విష్వ
 క్సేనపరిజనాఃతస్యసమంతతః ప్రణమ్య | ఓంచణ్డో
 యద్వా—నమః | ఓంప్రచణ్డోయద్వా—నమ ఇ
 తిపూర్వద్వారపాశ్వయోః | శఙ్ఖచక్రగదాజ్ఞాన
 ముద్రాచతుర్హస్తాచణ్డప్రచణ్డోప్రణమ్య | ఓంభద్రా
 యద్వా—నమః | ఓంసుభద్రాయద్వా—నమ ఇ
 తి దక్షిణద్వారపాశ్వయోఃపూర్వోక్తలక్షణౌ భ
 ద్రసుభద్రోప్రణమ్య | ఓంజయాయద్వారపాలాయన
 మః | ఓంవిజయాయద్వా—నమఇతిపశ్చిమద్వారపా
 శ్వయోః | పూర్వోక్తలక్షణౌజయవిజయా ప్రణ
 మ్య | ఓంధాత్రేద్వా—నమః | ఓంవిధాత్రేద్వా
 ర—నమఇతి ఉత్తరద్వారపాశ్వయోః | పూర్వో
 క్తలక్షణౌ | ధాతృవిధాతారాప్రణమ్య | ఓంసర్వే
 భ్యోభగవద్వారపాలైభ్యో నమఇతినర్వా సమస్త
 తః ప్రణమ్య | ఓంకుముదాయగణాధిపతయేనవాహన

సూరివారప్రహరణాయనమః, ఓంకుముదాయగణా
 ధిపతయేనవా—ప్రహరణాయనమః, ఓంపుష్కరీకాయగ
 ణాధిపతయే—నమః । ఓంవామనాయగ—నమః,
 ఓంశబుకకణాయగ—నమః । ఓంసర్పనైత్రాయ
 గ—నమః । ఓంసుముఖాయగ—నమః । ఓం
 సుపరిశ్రీతాయగణాధిపతయే సవాహనపరివారప
 హరణాయనమః, ఇతిభగవత్కప్రాగాసక్రిమేణాప్తాసుది
 త్సుకుముదాదిగణాధిపతీకచతుర్బాహూకశక్త్యచక్రి
 గదాధర్మానవాహనపరివారపహరణాధ్యత్వాప్ర
 ణయ్య । ఓంసర్వభృభగవత్పరిషదేభ్యో నమఃఇతి
 పూర్వోక్తలక్షణానాం సర్వానాం పారిషదానామంత
 తః ప్రణమేత్ ॥ పూజాయామావాహనస్థానాని, క్షీ
 రాణామౌచిత్యమణ్డలహృదయాని । మధురాయోధ్యా
 దిదివ్యావతారస్థానాని । అన్యనిపారాణికాని, శ్రీ
 రక్తాదీనియథారుచి । ఏవంభగవంతంనారాయణందే
 వీభూషణాయుధపరిజనపరిచ్ఛదద్వారసాలపాషడై
 సైస్సవ్యమానంసావధీనమివిధచేతనాచేతనస్వరూపస్థి
 తిప్రవృత్తిభేదంక్షైశికమాద్యశైషదోషానంస్పృష్టం
 స్వాభావికానవధికాతిశయజ్ఞానబలైశ్వర్యవీర్యశక్తి
 తెజఃప్రభృత్యసంఖ్యేయకల్యాణగుణగణౌఘమ్ ।
 హార్ద్యవంధ్యత్వాప్రణమ్య, మూలమనైగ్రిహస్వాత్మానం

భగవతేనివెద్యప్రణమ్యానుజ్ఞాప్యపూజామారభేత్ | పా
హ్యాయాగై భాగవతమపఞ్చప్రకారః || శ్లో || పరిదశకనం
ప్రదానఞ్చత్రైమాణంప్రీణనంతథా | ఆదౌమధ్యేవసా
నైవ ప్రతిభోగంసమాచరేత్ | అవలూకయదెవేద
మిత్యావెద్యస్వసంజ్ఞయా | పాప్రంపాప్రంక్రమా
ద్భోగం దశకయేదాననాదికమ్ || ప్రవశితమముం
భాగం గృహీత్వాభగవన్నితి || బ్రువన్ప్రణమ్యప్ర
యతఃప్రదద్యాత్పరమాత్మనె | అథాపరాధానఖిలాన్
దత్తభాగానుబద్ధినః | తమస్వదేవదేవేతి త్రైమయే
త్ప్రణమన్మనః | దేవపాదౌస్వహస్తాభ్యాంగృహీ
త్వాశీరసానమన్ || ప్రీణయేద్దస్తాభ్యాగైవ ప్రీయ
తాంభగవానితి | భోగదానవిధాబేవంపాదధానస్పదా
స్తరన్ || ఇతివర్ణనంశెషరోక్తరీత్యా ఉపచారాన్ ద
ద్యాత్ | అత్రమూలమస్తైశ్చైవసర్వోపచారాన్
దద్యాత్ | శ్లో || ఇజ్యాకాలస్తృతీయాయమంఘోహ్న
స్సముపాగతః | సంభృతాశ్చైవపంథారాకల్పితా
న్యాసనానిచ || స్నానాద్యథానిబేదేష తదేచ్ఛావ
తతేయది | అవలూకనదానైవ తత్సర్వంపథలంకురు |
తదథకంసహదేవీభ్యాం సానుగైస్పచివైస్సహ | మద
నుగ్రహాయకృపయాహ్యత్రాగన్తుంత్యమహాసి ఇతివి
జ్ఞాప్య | * * * మన్త్రీసనమభ్యర్చ్య కపాదుకెప్రదాయ

తతోపవిష్టేభగవతి ॥ ఉద్ధరణ్యోపూర్వస్థాపితాఘ్నా
 పాత్రాదఘ్నజలమాదాయపాణిభ్యాంఘ్రాణసమ
 ముద్భృత్యతిష్ఠన్నైవనతాననస్సృజభగవత్మమర్చుజాం
 ప్రతిగృహ్ణిష్యేతిచింతయన్ ముఖాదశయిత్యా భగ
 వద్దక్షిణహస్తేకించ్చిత్ప్రదాయశేషమఘ్నంప్రతిగ్ర
 హపాత్రేప్రక్షిపేత్ । హస్తశాటికాంప్రదాయస్వహ
 స్తాప్రతిక్షాళ్యపాదయోఃపుష్పాణిదత్వాతతస్వహస్తాన
 పార్శ్వస్థోఽత్యతిమృషేమరసనిర్భరైస్సృకరామ్బుజైః
 శుద్ధైస్సృభాచసుభగైః సుశున్నశైఃస్సుగన్ధిభిః । సంవా
 హ్యమానమనిశం శేషశేషాశనాదిభిః । అసత్యస్యాతి
 నీచస్య భక్తిహీనస్యదుమతేః ॥ మమాపికరయోర
 ద్యస్వయైవకృపయాహరేనిధేహిచరణద్వంద్వంత్యా
 మస్మిశరణంగళిః॥ ఇతిసంప్రాథ్యన్ । పాద్యపాత్రాత్పా
 ద్యజలమాదాయమూలమన్త్రేణభగవన్నదంపాద్యమా
 దాయేత్యాద్యాపదనాదిపూర్వవత్కృత్వా । పాద
 యోఃకించ్చిద్దత్వామనసాపాదౌప్రతిక్షాళ్యపాద్యంప్రతి
 గ్రహపాత్రేనిక్షిపేత్ । పాదౌవస్త్రేణానర్చ్యుజ్య గన్ధ
 పుష్పాణిదత్వా ఆచమనీయపాత్రాదాచమనీయజల
 మాదాయపూర్వవద్దక్షిణహస్తేకించ్చిద్దత్వా ఆచాంతంభ
 గవంతంధ్యాత్వా । శేషమాచమనంప్రతిగ్రహపాత్రే
 ప్రక్షిపేత్ । తతోగంధపుష్పధూపదీపాచమనముఖవా

సతాంబూలాదీనిదత్వా ప్రణమ్యు । ఆత్మాత్మీయంభ
వతోనిత్యకింకరత్వా యస్వీకురుష్యేతి భగవతే నివే
దయేత్ । అఘ్నాదిస్నానాంతవ్యతిరిక్తానాముపచా
రాణాంముఖ్యద్రవ్యాభావేసర్వార్థతోయైనైవదానం ।
సర్వార్థతోయమితి సంజ్ఞాబలాత్సర్వార్థతోయస్య
కార్యవిశేషకథనాచ్చ । కేచిత్తు । అఘ్నాదేవసర్వో
పచారసమపణమ్ । సర్వార్థస్యతుప్రత్యక్షనంప్రయో
జనమితివదంతి । తత్రైచిత్యాత్ యథాసన్నుదాయంద్రవ్య
వ్యం । *తతస్సానాసనమానీయ్యగ్ధాదిభిరభ్యర్చ్యప్ర
ణమ్యుక్తో ॥ స్నానకాలస్తవ్యయంప్రాప్తస్తవేచ్ఛావర్తతే
యది । అభ్యంజయిత్వా దేవేశసుస్నానంకర్తుమహా
సిస్సుతీకృతంమయా దేవఇదంస్నానంపరంత్యుమ్ । సపా
దపీఠంపరమ మిదంస్నానాసనంమహత్ ॥ ఆసాదయా
శుస్నానార్థం మదనుగ్రహకామ్యయా । ఇతి విజ్ఞా
ప్యపాదుకెప్రదాయతత్రోపవిష్టైగ్ధపుష్పవస్త్రభూ
షణాన్యవసీయ విష్వక్సేనాయదత్వా । స్నానశాటి
కాం ప్రదాయ పాద్యాచమనపాదపీఠప్రదానదంతర్ధా
వనకాష్ఠజిహ్వనిలైశ్చిన గంధూషముఖప్రత్యక్షనాచ
మనాదశహస్తప్రత్యక్షనముఖవాసతాం బూలతైలా
భ్యంగోద్వితనామలకతోయప్రదానకంకతప్లాతదేహ
శోధనశాటికాప్రదాన హరిద్రాలెపనప్రత్యక్షనవస్త్రై

శ్రీయోగపవీతపాద్యాచమన పవిత్ర ప్రదానగన్ధపు
 ష్పకూపదీపాచమన నృత్యగీతవాద్యాదిసర్వమజ్జలసం
 యుక్తాభిషేకప్రదాననీరాజనాచమనజేహశోధనాప
 వీతవస్త్రాస్త్రీర్తీర్త్యాచమనకూర్చప్రసారణానికుర్యాత్
 తతః లఙ్కారాసనమానీయ్యగంధాదిభిరభ్యర్చ్య
 తత్రోపవిష్టే । పూర్వవత్ స్నానీయవజ్రమఘ్నా
 దీనకల్పయిత్వా । అఘ్నపాద్యాచమనీయా నిదత్వా
 గన్ధసమృద్ధవస్త్రాస్త్రీర్తీర్త్యాభూషణాపవీతాచమనీయా
 నిదత్వా దేవ్యాదిపరివారాణాంస్నానవస్త్రభూషణా
 న్తంకృత్వాగన్ధపుష్పాదీనిదేవానంతరం సర్వపరివారా
 ణాంప్రత్యేకంప్రదాయధూపదీపాచమనీయాని దద్యా
 త్ । అథసర్వపరివారాణాం గన్ధాదీనైవ దద్యాత్ । పు
 ష్పప్రదానాలఙ్కారాంజనోద్వేగుణైర్దశకధూప
 దీపాచమనధ్వజచక్రత్రచామర శంఖచిహ్నకాహళీభే
 ర్యాదినకలవాద్యవృత్తగీతాదీభిరభ్యర్చ్య మూలమ ।
 నైః ప్రత్యక్షరంద్వాదశాక్షరైః విష్ణుగాయత్రాపం
 చాపనివన్దనైః గ్రీః పురుషసూక్తఋగ్విరైశ్చ భగవ
 న్దనైః శ్శక్త్యైశ్చైత్యుషమ్ ప్రదాయ దేవ్యాదిపారిష
 దాంతతన్తన్తంత్రైః పుష్పం ప్రదాయ ప్రణమ్య । ప్ర
 తిదిశం ప్రదక్షిణప్రణామపూర్వకం భగవతేఘ్నపృష్ఠ
 తిం దత్వా పురతః ప్రణమ్య ॥ శ్రుతిసుఖైస్తాన్తైస్త్రీస్తాన్
 త్వాస్తానాం నిత్యకీర్తనం తే ననివేద్య ।

తతైవ ధ్యాత్వా యథాశక్తిమూలమంత్రంజపిత్వా
సర్వభాగపూరణీం శాలితజ్జులనిమిత్తాం మాత్రాం
దత్వా ॥ శ్లో ॥ భోగాపవర్గఫలదాన్ భుంక్తుభోగాన్
జగద్గురౌ । సతామప్యసతాం తేషామస్తుతే పరిపూర్ణ
తా ॥ ఇతి ప్రార్థ్యముఖవాసతాంబూలాదీని ప్రదా
యాఘ్యం దత్వా ॥ * భోజ్యాసనమభ్యర్చ్య ప్రణ
మ్య ॥ శ్లో ॥ పాప్యూతు ప్రాపణేకాతే ప్రపత్యానీత
ఏషతే । మృప్తమేధ్యస్థిరాన్నాని భక్త్యుభోజ్యాన్యనై
కశః ॥ సంపన్నాని జగన్నాథ భోజ్యాసనముపాశ్ర
య । ఇతి విజ్ఞాప్య పాదుకే ప్రదాయతత్రోపవిష్టే ।
పాద్యాచమనాహాణీయాని దత్వా । గుడం మాక్షి
కం సర్పిర్దధిక్షీరం చేతి । పాత్రే నిక్షిప్య శోషణాది
భిర్విశోధ్య అఘ్యంజలెన ప్రాత్య అవసతశిరాహన్వౌ
త్ఫుల్లనయనోహృష్టమానసాభూత్వాప్రదాయాచమ
నీయం దద్యాత్ । యత్కంచిద్ద్రవ్యంభగవతేదీయతేత
త్సర్వంశోషణాదిభిర్విశోధ్యార్ఘ్యజలెనప్రాత్యోత్త్రుమ
నైఋత్యంకృత్వాదద్యాత్ । తతశ్చ గాంసువర్ణం ర
త్నానిచదద్యాత్ । తతః ॥ శ్లో ॥ సుసంస్కృతాన్నమా
జ్యాఘ్యం దధిక్షీరమధూనిచ । ఫలమూలవృక్షానాని మోడ
కాంశ్చ సుభక్తితః ॥ లాకెప్రియతమాన్యత్తనశ్చైష్టా
నీశాస్త్రావిరుద్ధాని సంభృత్య శోషణాదిభిర్విశోధ్య

మహ్నం గెనప్రిణమ్య | ఇజ్జామధ్యేసంభావితబుద్ధిపూ
 ర్వకాపచారాంగవైకల్యాదిపరిహారాథకంశరణముప
 గచ్ఛేత్ | శ్లో || మనోబుధ్యభిమానెనసహస్యస్యధరాత
 తే | కూర్మవచ్చతురగపాదాశిరస్తత్రైవపంచమమ్ |
 పరిదక్షిణసమేతేన హ్యేవం భూతేనసర్వదా || అష్టాం
 గనప్రిణామెనహస్యపపిశ్యాగ్రిణో విభాః | ఇత్యుక్తా
 ష్టాంగప్రిణామః | శరణాగతిప్రకారశ్చపూర్వోక్త ఇతిని
 త్యుక్తైః | తతోఽఘ్యుజలంప్రదాయ | అనుయాగాదికం
 శాథదికీర్షన్నాహ్నికంవిధిమ్ | శ్లో || దత్తానుజ్ఞః పరే
 ణాపిగమనాయాత్మనోబహిః | నిగంతుకామోనిక్షిప్య
 దేవం దోవారికాదిషు || సభయస్సానుతాపశ్చచండాదీ
 ద్వారపాలకాః | కుముదాదీన్దణేశాంశ్చచక్రాదీన్యా
 యుధాన్యపి | గరుడంచవిశేషేణ శేషంశేషాశనంత
 థా | ప్రాచ్యుధారయద్దేవంసన్నేహోదరసాధ్వసం |
 నిక్షిప్తజీవనమివన్యస్యన్నివమహానిధిం | నిధిత్సన్నివ
 తయుస్స్వమర్పయన్నివకల్పకం | సర్వేభవంతస్సగ
 ణాస్సన్నద్ధాస్సర్వదిక్షుపి | సావధానాశ్చతిష్ఠంతునిక్షి
 పామిభవత్స్వహం | మమనాథంమమగురుం పితరంమా
 తరంచమే | హరింశ్రీయంభువంచాపి తాన్పాలయత
 సర్వతః | యథానిక్షిప్తరూపంమే సందశయతస
 ర్వదా | భవతశ్శరణంలభ్యాన్ప్రజామిగతసాధ్వసః | ఇ

తివిజ్ఞాప్య తావత్సత్త్వా గ్రీథాయతహరింగిరా । న
 నుదేవత్వమైవైకస్సస్థావరచరం జగత్ । బ్రహ్మదిస్థా
 వరాంతంచ పరిపాసిజహషిచ । సంహరిష్యసి చాప్య
 నై రూపైస్తైస్తైర్యథేషీలైః । కేవత్వం పాల్వనైదేవ
 కేనవాత్వంచ హింససి । అతస్త్వమేవ త్వాందేహ్యై
 చ ండాదీన్పాలకానపిమాన్చమామకమప్యైతత్సర్వం
 గృహమశేషతః । పాలయిత్వాస్వసంకల్పమాత్రేణమ
 ధుసూదన । త్వాంమయాత్వయినిక్షిప్తంపిశ్వస్తేనాథిక్
 ల్పక । ఆగతాయయథాకాలంసర్వం మేదాతుమర్హసి ।
 ఇతివిజ్ఞాప్య । స్వాధాభౌగేనవైశ్వదేవంపంచమహాయ
 జ్ఞాంశ్చయథాసూత్రంయథాసంప్రదాయంకుర్యాత్ ।
 ప్రాతఃకృతబ్రహ్మయజ్ఞశ్చైత్ । తన్నకుర్యాత్ । తచ్ఛవైశ్వ
 దేవంలౌకికాగ్నౌపాకేవాత్రకుర్యాత్ । వైదికేపాకేత
 త్రీకృత్వాశేషందంపతీద్వావేషఘంజీయాతాం॥కదాచి
 దిజ్ఞాయాఃక్షీణవృత్తితయా కలహాదివశేనవాత్మతీయా
 కాలైకరణాశక్తాయత్రీకృచిదవసరే భాజనాత్సర్వం
 కుర్యాత్ ఎకస్మిన్దినేశ్రీమణజన్మనక్షత్ర సంక్రాంత్యుచ
 రాగద్వాదశీపర్వద్వయగురుజన్మక్షౌదినిమిత్రవశేనా
 నేకభగవదారాధనప్రాప్తే । అభిగమనోపాదాన సం
 కౌచేననిమిత్తక్రిమేణకుర్యాత్ । నిమిత్తయాగపద్యే
 యథారుచిత్రమేణ కుర్యాత్ । తతోగౌదోహనమా

త్ర మతిథిందిదృఢుస్థిత్యాతిథికుమారాదీప్రథమం
భోజయిత్వా । సుప్రత్యాశ్చితపాణిపాదోద్విరాచమ్య
ప్రణవేనగోమయేనచతురశ్రాంమండలంకృత్వా । శా
స్త్రాక్రపాత్రానిధాయపాశ్చుభిత్యాదినియమయ్యక్తౌ
వతులపవిత్రధారపత్న్యాదిభిదక్ష్యాన్ దినాపరివి
ప్తమన్నందృష్ట్యాపాంజలిరస్తాకంనిత్యమస్తే తదిత్యు
క్త్యాపాద్యనశుద్ధజలెనవా । వ్యాహృతిభిఃప్రాక్ష్యశో
షణాదిభిర్విశోధ్య వ్యాహృతిభిరన్వైశ్చ పవమానమం
త్రైరీరభిమంత్య । అన్తర్యామిణేనివేద్యపరగృహే యే
త్సాన్వర్చయేనివేద్యపునశ్చస్వాన్తర్యామిణేనివేద్య
వ్యాహృతిభిఃపరిషిచ్యసమ్ప్రదాయోఽస్తిచేత్సపి
చ్ఛన్తోదేవతాచిప్రాణాగ్నిహోత్రమప్యనుష్ఠాయభ
ర్యాదిదత్తైనాఘృజలెనసత్యంత్యతేనపరిషిష్ఠా
మీతిపునఃపరిషిచ్య పాదాభ్యాంపాదేనవా । ధరణీం
స్పృష్ట్యావామహస్తాంగుష్ఠతజనీమధ్య మాభిర్వామ
భాగేపాత్రంస్పృష్ట్యాపరదత్తైనపాద్యనామృతౌప
స్తరణమసీతిఅపాశనంకృత్వా । సాంగుష్ఠమధ్యమానా
మికాభ్యాంఓంప్రాణాయస్వాహే త్యాదిభిస్సప్రణవైః
పఞ్చప్రాణాహుతీహుత్యా మనసాప్రాణాయేదం
నమమేతితదాతదాఉదైశత్యాగమపికృత్వా । వామ
హస్తంప్రత్యాశ్చప్రతికబళంగోవిద్ధంస్తరశాస్త్రాను

మతవ్యంజనోపదంశసహితంశాస్త్రోక్తనియమయ్యుక్త
 స్సభక్తుఃకృత్యమృతాపిధానమసీతిమంత్రేణపరదత్త
 భగవత్పాదోదకంసశేషంపీత్వాశేషంజలమ్ || శ్లో || రా
 రవేపుణ్యనిలయేపద్మాబుదనివాసినామ్ | అథి నాముద
 కందత్తమక్షయ్యముపతిష్ఠతు | ఇతిమంత్రేణభాజనపాత్ర
 స్యవామతోదేవతీధైర్య భువినిస్రావ్యపవిత్రం విస్మజ్య
 భూషానిరస్యఉత్థైర్బ్రీగజ్జూషాకృత్వామాషా
 దిచూజ్జేర్చ్యుద్భిర్వాహస్తాసంశోధ్యపునశ్చత్రయోదశ
 గండుషాకృత్వా దంతశోధనంకుర్యాత్ | అథవా
 పూర్వమేవషోడశగండుషాకృత్వా మృద్ధుషణా
 దినా హస్తప్రక్షాళనంకృత్వా తత్రముఖప్రక్షాళనంకు
 ర్యాత్ | శతఃపాదాప్రక్షాళ్యద్విరాచమ్య | ప్రాణానాం
 గ్రధిరసీతిహృదయమధ్యే || అంగుష్ఠమాత్రీః — వి
 శ్వభుక్ | ఇతిదక్షిణపాదాబ్జుష్టేఊర్ధ్వదక్షిణహస్తేనజ
 లంనిస్రావ్య | శ్రద్ధాయాంప్రాణేనివిశ్వామృతంహు
 తం ప్రాణమన్నేనాప్యాయస్వత్యాదిభిర్బహుజానిమతి
 త్తామృతత్వాయేత్యంతం హుతమనుమన్త్య సూర్య
 మభిషేక్షేత్ | రాత్రాదీపమవలోకయేత్ | ఉద్యోగం
 జాతవేదసం—సూర్యం | ఇత్యాదిత్యముపతిష్ఠేత్ || శ్లో || వి
 ష్ణురత్నాతక్షేవాన్నం పరిణామశ్చవైసదా | సత్యేనతే
 నమేభుక్తంజీర్యత్యన్నమిదంతతః || ఇత్యుచ్చార్యోదరం
 పరిమృజ్య | టమితి బ్రహ్మణిస్వాత్మానం యోజయేత్
 అథతాంబూలశోధితాస్యః | భగవానెవ—ఇజ్యాఖ్యం
 ముకారితవానితి సాత్వికత్యాగంకృత్వా || కృతః

కరిష్యామి—ఇజ్యాయాభగవతగర్భణాభగవాన్ప్రీయ
తాంవాసుదేవ ఇతిజ్యాయం సమావయేత్ ॥ * * *

తతశ్చతుర్థకాలేకృతజ్ఞుకరిష్యామి—స్వాధ్యా
యేనభగవతగర్భణాభగవన్త మచయిష్యామి ॥
ఓంభగవతోబలెన—కరిష్యామీతిసజరల్పస్యభగవా
నేవకమకారయతీత్యనుసంధాయఉపబ్రహ్మణ సాపె
తౌధికారీఇతిహాసపురాణనిగమాన్త ద్వయ పరిచయం
కుర్యాత్ । తన్నిరూపతౌధికారీస్వచిత్తరంజకాన్
యాగికజ్ఞానప్రదీపాయమానావాఙ్మయపాపనివర్త
కాన్ హ్యపకమన్తాగ్రీదీనాంశ్రవణమననప్రవచనజపా
దీన్సత్సంవాదాదీంశ్చ కుర్యాత్ । శమాద్యుపయుక్త
శబ్దసంశీలనంకుర్యాత్ । ఇతి స్వాధ్యాయకాలః ॥ * *

అథలూహితాయతీసూర్యే । వస్త్రపరివతనపూ
ర్వకంయథాసూత్రంసాయంసన్ధ్యాముపాసీత్ । తత్ర
అగ్నిశ్చైతిమన్త్రస్యసూర్యఋషిః గాయత్రీ చ్ఛందః । ఆ
గ్నిదేవతా । అపాంపాశినేవినియోగః । ఉపస్థాన
కాలేఇమంమిషివజ్ఞుఋచాన్యైవరాతఋషిః । గాయ
త్రీత్రీప్తుప్ గాయత్రీజగతీతిష్ఠుచ్ఛందాంసి । ఇతిభేదః ।
ఉపస్థానెవినియోగః । ప్రదోషరహితరాత్రౌ । ఆశౌచ
రహితఃశ్రీమదస్తాక్షరమపియథాశక్తిజపిత్యా । ఆచ
మ్యవారిపూరితపాత్రంగ్రహీత్వాగృహమాసాద్య సా
యంహోమంకృత్వా పూర్వవద్భగవన్తమభిగమ్య హ
విర్నివేద్యచైశ్వర్యదేవం బలిహరణపఞ్చమహాయజ్ఞవర్జం
త్వాదేహాయసబలిమాత్రజ్ఞుకృత్వా పూర్వవ

